

EUROPOS SĄJUNGA

EUROPOS PARLAMENTAS

TARYBA

**Briuselis, 2024 m. balandžio 11 d.
(OR. en)**

**2023/0076(COD)
LEX 2316**

**PE-CONS 103/1/23
REV 1**

**ENER 720
ENV 1552
CLIMA 673
COMPET 1315
CONSOM 512
FISC 304
CODEC 2605**

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS, KURIUO IŠ DALIES KEIČIAMSI
REGLAMENTAI (ES) NR. 1227/2011 IR (ES) 2019/942, KIEK TAI SUSIJĘ SU SĄJUNGOS
APSAUGOS NUO MANIPULIAVIMO RINKA DIDMENINĖJE ENERGIJOS RINKOJE
GERINIMU**

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS
REGLAMENTAS (ES) 2024/...**

2024 m. balandžio 11 d.

**kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1227/2011 ir (ES) 2019/942,
kiek tai susiję su Sąjungos apsaugos nuo manipuliavimo rinka
didmeninėje energijos rinkoje gerinimu**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 194 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros²,

¹ OL C 293, 2023 8 18, p. 138.

² 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2024 m. kovo 18 d. Tarybos sprendimas.

kadangi:

- (1) norint užtikrinti atvirą ir sąžiningą konkurenciją elektros energijos ir dujų vidaus rinkose ir vienodas sąlygas rinkos dalyviams, reikia vientisų ir skaidrių didmeninių energijos rinkų. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1227/2011³ nustatoma išsami sistema tam tikslui pasiekti. Siekiant didinti visuomenės pasitikėjimą veikiančiomis didmeninėmis energijos rinkomis ir veiksmingai saugoti Sąjungą nuo piktnaudžiavimo rinka, Reglamentą (ES) Nr. 1227/2011 reikėtų iš dalies pakeisti, kad būtų galima užtikrinti daugiau skaidrumo ir didinti stebėsenos pajėgumus, tokiu būdu prisidedant prie energijos kainų stabilizavimo ir vartotojų apsaugos, taip pat kad būtų galima užtikrinti veiksmingesnį galimo tarpvalstybinio piktnaudžiavimo rinka atvejų tyrimą ir vykdymo užtikrinimą, pašalinant nustatytus dabartinės sistemos trūkumus;

³ 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo (OL L 326, 2011 12 8, p. 1).

- (2) finansinės priemonės, įskaitant energetikos išvestines finansines priemones, kuriomis prekiaujama didmeninėse energijos rinkose, tampa vis svarbesnės. Dėl vis glaudesnio finansų rinkų ir didmeninių energijos rinkų tarpusavio ryšio Reglamentą (ES) Nr. 1227/2011 reikėtų geriau suderinti su Sąjungos finansų rinkos teisės aktais, pavyzdžiui, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 596/2014⁴, be kita ko, kiek tai susiję su terminų „manipuliavimas rinka“ ir „viešai neatskleista informacija“ apibrėžtimis. Todėl Reglamente (ES) Nr. 1227/2011 pateikta termino „manipuliavimas rinka“ apibrėžtis turėtų būti iš dalies pakeista, kad ji būtų suderinta su Reglamentu (ES) Nr. 596/2014 12 straipsniu. Tuo tikslu Reglamente (ES) Nr. 1227/2011 pateiktą termino „manipuliavimas rinka“ apibrėžtį reikėtų iš dalies pakeisti, kad ji apimtų ne tik sandorio sudarymą arba prekybos pavedimo pateikimą, pakeitimą ar atšaukimą, bet ir bet kokią kitą veiksmą, susijusį su didmeniniais energijos produktais, dėl kurio yra duodami arba gali būti duodami netikri ar klaidinantys signalai dėl didmeninių energetikos produktų pasiūlos, paklausos ar kainos; asmuo ar kartu veikiantys asmenys užsitikrina arba gali užsitikrinti vieno ar daugiau didmeninių energetikos produktų dirbtinio dydžio kainą arba pasinaudoja fiktyvia priemone; arba imasi bet kurios kitos formos apgaulės ar gudrybės, kuria duodami arba gali būti duodami netikri ar klaidinantys signalai dėl didmeninių energetikos produktų pasiūlos, paklausos ar kainos. Tuo atžvilgiu, siekiant suderinimo su Reglamentu (ES) Nr. 596/2014, bet kokio kito veiksmo, susijusio su didmeniniais energijos produktais, sąvoka turėtų apimti tokius veiksmus kaip masiniai fiktyvūs pavedimai, aktyvios prekybos įspūdžio sudarymas ar impulso kūrimas, bet neturėtų jais apsiriboti;

⁴ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 596/2014 dėl piktnaudžiavimo rinka (Piktnaudžiavimo rinka reglamentas) ir kuriuo panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/6/EB ir Komisijos direktyvos 2003/124/EB, 2003/125/EB ir 2004/72/EB (OL L 173, 2014 6 12, p. 1).

- (3) termino „viešai neatskleista informacija“ apibrėžtis taip pat turėtų būti iš dalies pakeista, kad ji būtų suderinta su Reglamentu (ES) Nr. 596/2014. Visų pirma, kai viešai neatskleista informacija yra susijusi su procesu, kuris vyksta keliais etapais, kiekvienas proceso etapas, taip pat visas procesas galėtų būti laikomi viešai neatskleista informacija. Užsitęsusio proceso tarpinis etapas galėtų būti konkrečių susiklosčiusių aplinkybių visuma ar esamas konkretus įvykis arba, jei yra reali tikimybė, kad tokia aplinkybių visuma susiklostys ar toks esamas įvykis įvyks, remiantis bendru atitinkamu laiku esamų veiksnių vertinimu. Vis dėlto to nereikėtų aiškinti kaip reiškiančio, kad būtina atsižvelgti į tų aplinkybių visumos arba to įvykio poveikio atitinkamų didmeninių energetikos produktų kainoms mastą. Užsitęsusio proceso tarpinis etapas turėtų būti laikomas viešai neatskleista informacija, jeigu jis, kaip toks, atitinka viešai neatskleistai informacijai šiame reglamente nustatytus kriterijus;
- (4) šis reglamentas nedaro poveikio Europos Parlamento ir Tarybos reglamentams (ES) Nr. 648/2012⁵, (ES) Nr. 596/2014 bei Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (ES) Nr. 600/2014⁶ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2014/65/ES⁷, taip pat Sąjungos konkurencijos teisės taikymui praktikai, kuri patenka į šio reglamento taikymo sritį;

⁵ 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų (OL L 201, 2012 7 27, p. 1).

⁶ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 600/2014 dėl finansinių priemonių rinkų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 173, 2014 6 12, p. 84).

⁷ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (OL L 173, 2014 6 12, p. 349).

- (5) dalijimasis informacija tarp nacionalinių reguliavimo institucijų ir valstybių narių kompetentingų finansų institucijų yra pagrindinis bendradarbiavimo dėl galimų šio reglamento pažeidimų ir jų nustatymo tiek didmeninėse energijos rinkose, tiek finansų rinkose aspektų. Atsižvelgiant į pagal Reglamentą (ES) Nr. 596/2014 nacionaliniu lygmeniu vykdomą kompetentingų institucijų keitimąsi informacija, nacionalinės reguliavimo institucijos gaunama informacija turėtų dalytis su valstybių narių kompetentingomis finansų institucijomis ir nacionalinėmis konkurencijos institucijomis;
- (6) kai informacija, kuria pasidalinta su Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (toliau – Agentūra), nėra arba jau nebėra komerciniu ar saugumo požiūriu neskelbtina, Agentūra turėtų galėti pateikti ją rinkos dalyviams ir platesnei visuomenei prieinamu būdu, kad būtų prisidėta prie žinių apie didmenines energetikos rinkas gausinimo. Tai turėtų apimti Agentūros galimybę skelbti apibendrintą informaciją apie organizuotas rinkas, viešai neatskleistos informacijos skelbimo platformas (toliau – VNISP) ir registruotuosius pranešimų teikimo mechanizmus (toliau – RPTM) laikantis taikytinos duomenų apsaugos teisės, siekiant didinti didmeninių energijos rinkų skaidrumą, jei tai neiškraipo konkurencijos tose energijos rinkose;

- (7) jei informacija, kuria pasidalinta su Agentūra, nėra arba jau nebėra komerciniu požiūriu neskelbtina, Agentūra mokslo tikslais turėtų galėti leisti naudotis savo prekybos duomenų baze, kurioje pateikiama informacija nėra komerciniu požiūriu neskelbtina, laikantis konfidencialumo reikalavimų, kad būtų prisidėta prie žinių apie didmenines energijos rinkas gausinimo. Taip siekiama didinti pasitikėjimą didmeninių energijos rinkų veikimu ir skatinti plėtoti žinias apie didmeninių energijos rinkų veikimą. Agentūra turėtų nustatyti ir viešai paskelbti taisykles, pagal kurias ji sąžiningu ir skaidriu būdu teiks informaciją moksliniais ir skaidrumo tikslais;
- (8) siekiant labiau padidinti rinkos skaidrumą Sąjungos didmeninėse energijos rinkose ir prisidėti prie bendros Sąjungos energetikos duomenų strategijos, Agentūra turėtų sukurti ir tvarkyti skaitmeninį bazinį centrą, kuriame būtų pateikiama informacija apie Sąjungos didmenines energijos rinkos duomenis (toliau – Bazinis centras). Agentūra naudotojams patogiu būdu turėtų viešai skelbti dalį informacijos, kurią ji renka pagal šį reglamentą, įskaitant informaciją apie prekybą nebiržinėmis didmeninio energijos pirkimo sutartimis, elektros energijos pirkimo sutartimis ir sutartimis dėl kainų skirtumo. Visiems duomenims, kurie yra viešai skelbiami Baziniame centre, turėtų būti taikomi šis reglamentas ir taikytina duomenų apsaugos teisė;

- (9) organizuotoms rinkoms, kuriose vykdoma veikla, susijusi su prekyba didmeniniais energetikos produktais, kurie yra finansinės priemonės, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/65/ES 4 straipsnio 1 dalies 15 punkte, turėtų būti tinkamai išduodami veiklos leidimai pagal tos direktyvos reikalavimus;
- (10) prekybos technologijų naudojimas per pastarąjį dešimtmetį gerokai išstobulėjo ir jos vis dažniau naudojamos didmeninėse energijos rinkose. Daugelis rinkos dalyvių taiko algoritminę prekybą ir didelio dažnio algoritminius metodus be jokio ar beveik jokio žmogaus įsikišimo. Į dėl tokios praktikos kylančią riziką turėtų būti atsižvelgiama Reglamente (ES) Nr. 1227/2011;
- (11) pareigų teikti informaciją pagal Reglamentą (ES) Nr. 1227/2011 vykdymas ir Agentūros gaunamų duomenų kokybė yra itin svarbūs, siekiant užtikrinti veiksmingą stebėseną ir galimų pažeidimų nustatymą, kad būtų įgyvendintas to reglamento tikslas. Prekybos duomenų kokybės, formatavimo, patikimumo ir kainos nenuoseklumas daro neigiamą poveikį skaidrumui, vartotojų apsaugai ir rinkos efektyvumui. Kad Agentūra galėtų veiksmingai vykdyti savo užduotis ir funkcijas, labai svarbu, kad jos gaunama informacija būtų tiksli ir išsami;

- (12) siekiant gerinti Agentūros vykdomą didmeninės energijos rinkos stebėseną ir užtikrinti išsamesnių duomenų rinkimą, reikia patobulinti dabartinę ataskaitų teikimo tvarką. Surinkti duomenys turėtų būti išplėsti, kad būtų pašalintos duomenų rinkimo spragos ir būtų įtrauktos susietos rinkos, naujos balansavimo rinkos, balansavimo rinkų sutartys, paskirstyti perdavimo pajėgumai ir produktai, kurie gali būti pristatyti Sąjungoje. Reikėtų reikalauti, kad organizuotos rinkos Agentūrai teiktų duomenis, susijusius su pavedimų knyga, arba, gavusios prašymą, Agentūrai nedelsdamos suteiktų prieigą prie pavedimų knygos. Pavedimų knygos teikėjai taip pat turėtų būti paskirti profesionaliai sandorius organizuojančiais asmenimis, kuriems taikoma pareiga stebėti įtariamus šio reglamento pažeidimus ir apie juos pranešti;
- (13) rinkos dalyviams nustatytos pareigos teikti informaciją turėtų būti kuo labiau sumažintos reikiamą informaciją ar jos dalis renkant, kai įmanoma, iš esamų šaltinių. Rinkos dalyviai negali lengvai registruoti organizuotų rinkų duomenų ir apie juos pranešti. Todėl organizuotų rinkų duomenis Agentūrai turėtų teikti atitinkamos organizuotos rinkos arba jų vardu veikiančios trečiosios šalys;

- (14) bet koks pagal šį reglamentą vykdomas asmens duomenų tvarkymas, pavyzdžiui, atitinkamų nacionalinių institucijų keitimasis asmens duomenimis arba jų perdavimas ir nacionalinių reguliavimo institucijų ataskaitų teikimas, turėtų būti vykdomas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679⁸, o bet koks Agentūros keitimasis informacija arba informacijos perdavimas turėtų būti vykdomas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1725⁹;

⁸ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

⁹ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

- (15) VNISP turėtų atlikti svarbų vaidmenį siekiant veiksmingai atskleisti viešai neatskleistą informaciją. Viešai neatskleistą informaciją turėtų būti privaloma atskleisti per tam skirtas VNISP, kad su ja būtų galima lengvai susipažinti, ir siekiant didinti skaidrumą. Viešai neatskleistai informacijai atskleisti rinkos dalyviai gali tik papildomai toliau naudotis kitais kanalais, įskaitant rinkos dalyvių interneto svetaines. Siekiant užtikrinti pasitikėjimą VNISP, joms turėtų būti taikoma veiklos leidimų išdavimo tvarka pagal šį reglamentą. VNISP, įskaitant pagal Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 1348/2014¹⁰ 11 straipsnį Agentūros įregistruotas VNISP, turėtų atitikti veiklos leidimo išdavimo reikalavimus ir laikytis duomenų apsaugos teisės. Agentūra turėtų turėti įgaliojimus panaikinti tokį veiklos leidimą tam tikrais atvejais, kartu taikydama Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/942¹¹ 14 straipsnio 6, 7 ir 8 dalyse nurodytas procedūrinės garantijas. Veiklos leidimo panaikinimas neturėtų užkirsti kelio subjektui kreiptis į Agentūrą dėl naujo VNISP veiklos leidimo suteikimo. Pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 1348/2014 Agentūros įregistruotoms VNISP ir į Agentūros VNISP sąrašą įtrauktoms VNISP turėtų būti leidžiama toliau veikti tol, kol Agentūra priims sprendimą dėl veiklos leidimo pagal šį reglamentą. VNISP turėtų turėti mechanizmus, kuriais būtų sudarytos sąlygos greitai ir veiksmingai patikrinti viešai neatskleistos informacijos pranešimus. Rengdamos tokius mechanizmus VNISP gali įtraukti rinkos dalyvius;

¹⁰ 2014 m. gruodžio 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1348/2014 dėl duomenų teikimo, kuriuo įgyvendinamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo 8 straipsnio 2 ir 6 dalys (OL L 363, 2014 12 18, p. 121).

¹¹ 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/942, kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (OL L 158, 2019 6 14, p. 22).

- (16) siekiant racionalizuoti duomenų teikimą Agentūrai ir užtikrinti didesnę jo veiksmingumą, informacija turėtų būti teikiama per RPTM ir Agentūra pagal šį reglamentą turėtų išduoti leidimą RPTM veiklai vykdyti. RPTM, įskaitant pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 1348/2014 11 straipsnį Agentūros įregistruotus RPTM, turėtų atitikti veiklos leidimo suteikimo reikalavimus ir laikytis duomenų apsaugos teisės. Agentūra taip pat turėtų tvarkyti RPTM, kuriems ji yra išdavusi veiklos leidimus, registrą. Agentūra turėtų turėti įgaliojimus panaikinti tokį veiklos leidimą tam tikrais atvejais, kartu taikydama Reglamento (ES) 2019/942 14 straipsnio 6, 7 ir 8 dalyse nurodytas procedūrinės garantijas. Veiklos leidimo panaikinimas neturėtų užkirsti kelio subjektui kreiptis į Agentūrą dėl naujo RPTM veiklos leidimo suteikimo. Pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 1348/2014 Agentūros įregistruotiems RPTM ir į Agentūros RPTM sąrašą įtrauktiems RPTM turėtų būti leidžiama toliau veikti tol, kol Agentūra priims sprendimą dėl veiklos leidimo pagal šį reglamentą. RPTM turėtų turėti mechanizmus, kuriais būtų sudarytos sąlygos veiksmingai patikrinti pranešimus apie sandorius. Rengdami tokius mechanizmus RPTM gali įtraukti rinkos dalyvius;
- (17) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas stebėsenai, kuri padėtų nustatyti galimus viešai neatskleista informacija pagrįstus prekybos atvejus, viešai neatskleistos informacijos rinkimas turi būti suderintas su dabartiniais prekybos duomenų teikimo procesais;

- (18) profesionaliai sandorius organizuojantiems ar vykdančioms asmenims turėtų būti numatyta pareiga pranešti apie įtartinus sandorius, kuriais pažeidžiamas Reglamentas (ES) Nr. 1227/2011, kiek tai susiję su prekyba pasinaudojant viešai neatskleista informacija bei manipuliavimu rinką, ir, siekiant padidinti galimybę užtikrinti vykdymo užtikrinimą tokių pažeidimų atveju, taip pat turėtų būti numatyta pareiga pranešti apie įtartinus pavedimus ir galimus pareigos skelbti viešai neatskleistą informaciją pažeidimus. Tiesioginės elektroninės prieigos paslaugų teikėjai ir pavedimų knygos teikėjai laikomi profesionaliai sandorius organizuojančiais asmenimis;
- (19) Komisijos reglamente (ES) 2015/1222¹² numatyta galimybė trečiajai valstybei dalyvauti elektros energijos sektoriuje taikant Sąjungos bendrą kitos paros ir einamosios paros prekybos rinkų susiejimo mechanizmą. Kadangi rinkos susiejimo operatoriai taiko tam tikrą algoritmą, kad optimaliai suderintų pirkimo ir pardavimo pavedimus, prekybos pavedimai gali būti pateikti trečiojoje valstybėje, dalyvaujančioje Sąjungos bendrame kitos paros ir einamosios paros prekybos rinkų susiejimo mechanizme, tačiau pristatymas pagal sudarytą elektros energijos tiekimo sutartį vykdomas Sąjungoje. Tokių prekybos pavedimų pateikimas trečiojoje valstybėje, dalyvaujančioje Sąjungos bendrame kitos paros ir einamosios paros prekybos rinkų susiejimo mechanizme, kai pristatymas gali būti vykdomas Sąjungoje, turėtų būti įtrauktas į šiame reglamente nustatytą termino „didmeninis energijos produktas“ apibrėžtį;

¹² 2015 m. liepos 24 d. Komisijos reglamentas (ES) 2015/1222, kuriuo nustatomos pralaidumo paskirstymo ir perkrovos valdymo gairės (OL L 197, 2015 7 25, p. 24).

- (20) kad galėtų tiksliai, objektyviai ir patikimai įvertinti į Sąjungą pristatomų suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) kainą, Agentūra turėtų rinkti visus SGD rinkos duomenis, kurie yra būtini SGD paros kainos įvertinimui ir SGD lyginamajam indeksui nustatyti. SGD kainos įvertinimas ir SGD lyginamasis indeksas turėtų būti nustatomi remiantis visais sandoriais, susijusiais su SGD pristatymu į Sąjungą. Agentūrai turėtų būti suteikti įgaliojimai rinkti atitinkamus rinkos duomenis iš visų dalyvių, dalyvaujančių SGD pristatant į Sąjungą, kurie turėtų teikti visus savo SGD rinkos duomenis Agentūrai kuo tikresniu laiku, kiek tik technologiškai įmanoma, arba po sandorio sudarymo, arba po pirkimo ar pardavimo pavedimo dėl sandorio pateikimo. Agentūrai atliekant SGD kainos įvertinimą turėtų būti naudojamas pats išsamiausias duomenų rinkinys, apimantis SGD pristatymo į Sąjungą sandorių kainas, pirkimo ir pardavimo pavedimų kainas. To objektyvaus SGD kainos įvertinimo ir jo skirtumo lyginant su kitomis referencinėmis kainoms rinkoje SGD lyginamojo indekso forma, skelbimas kasdien rinkos dalyviams sudaro sąlygas pradėti savanoriškai sutartyse ir sandoriuose naudoti jį kaip referencinę kainą. Nustačius SGD kainos įvertinimą ir SGD lyginamąjį indeksą, jie taip pat galėtų tapti referencine norma išvestinių finansinių priemonių sutartims, kuriomis apsidraudžiama nuo SGD kainos arba SGD kainos ir kitų dujų kainų skirtumo pokyčių rizikos;

- (21) užduočių ir atsakomybės delegavimas gali būti veiksminga užduočių dubliavimo mažinimo ir bendradarbiavimo skatinimo priemonė ir juo siekiama mažinti rinkos dalyviams tenkančią našta. Todėl turėtų būti numatytas aiškus teisinis pagrindas, skirtas tokiam delegavimui. Nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų turėti galimybę deleguoti užduotis ir atsakomybę kitai nacionalinei reguliavimo institucijai arba Agentūrai, gavusios subjektų, kuriems deleguojamos užduotys ir pareigos, išankstinį sutikimą. Nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų galėti nustatyti konkrečias sąlygas ir delegavimo mastą apriboti taip, kad būtų deleguojama tik tai, kas būtina veiksmingai tarpvalstybinių rinkos dalyvių ar grupių priežiūrai vykdyti. Delegavimas turėtų būti grindžiamas principu, kad kompetencija suteikiama institucijai, kuri turi geriausias galimybes imtis veiksmų atitinkamu klausimu;
- (22) nacionalinių reguliavimo institucijų ir Agentūros pareigų vykdymo taisyklėmis turėtų būti užtikrinta, kad būtų kiek įmanoma išvengiama interesų konfliktų;

- (23) būtina vienoda ir griežtesnė sistema, kuria būtų užkirstas kelias manipulavimui rinka ir kitiems Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 pažeidimams valstybėse narėse. Siekiant užtikrinti nuoseklų administracinių baudų už Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 pažeidimus taikymą visose valstybėse narėse, tas reglamentas turėtų būti iš dalies pakeistas, kad jame būtų numatytas administracinių baudų ir kitų administracinių priemonių, kurios turėtų būti prieinamos nacionalinėms reguliavimo institucijoms, sąrašas, taip pat būtų numatytas tų administracinių baudų dydžio nustatymo kriterijų sąrašas. Visų pirma, konkrečiu atveju skirtinų administracinių baudų suma turėtų galėti pasiekti šiame reglamente numatytą didžiausią lygį. Tačiau šiuo reglamentu neapribojamos valstybių narių galimybės atsižvelgiant į konkretų atvejį numatyti mažesnes administracines baudas. Sankcijos už Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 pažeidimus turėtų būti proporcingos, veiksmingos bei atgrasomos ir turėtų atitikti pažeidimų rūšį, kartu atsižvelgiant į principą *ne bis in idem*. Tvirtinant ir skelbiant administracines baudas reikėtų paisyti pagrindinių teisių, kaip nustatyta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija). Administracinės baudos ir kitos administracinės priemonės yra viena kitą papildančios veiksmingos vykdymo užtikrinimo tvarkos dalys. Suderintai didmeninių energijos rinkų priežiūrai reikia, kad nacionalinės reguliavimo institucijos laikytųsi nuoseklaus požiūrio. Tam, kad nacionalinės reguliavimo institucijos galėtų vykdyti savo užduotis, joms turėtų būti suteikti tinkami ištekliai;

- (24) kai rinkos dalyvis, kuris negyvena ar nėra įsisteigęs Sąjungoje, veikia Sąjungoje, jis turėtų paskirti atstovą Sąjungoje. Kad atstovas būtų įgaliotas veikti rinkos dalyvio vardu, jis turėtų būti aiškiai paskirtas rašytiniu rinkos dalyvio įgaliojimu. Nacionalinės reguliavimo institucijos arba Agentūra turėtų turėti galimybę kreiptis į atstovą dėl šiame reglamente nustatytų pareigų;
- (25) iki šiol už veiklos priežiūrą ir vykdymo užtikrinimą pagal Reglamentą (ES) Nr. 1227/2011 buvo atsakingos valstybės narės. Piktnaudžiavimas rinka vis dažniau įgauna tarpvalstybinį pobūdį ir dažnai daro poveikį kelioms valstybėms narėms. Tarpvalstybinio piktnaudžiavimo rinka atvejais vykdymo užtikrinimo veiksnių gali būti sudėtinga imtis dėl jurisdikcinių klausimų, susijusių su nacionalinės reguliavimo institucijos, kuri galėtų geriausiai atlikti atitinkamą tyrimą, nustatymu;
- (26) piktnaudžiavimo rinka atvejais, susiję su įvairiais tarpvalstybiniais elementais ir rinkos dalyviais, įsisteigusiais trečiosiose valstybėse, taip pat yra ypač sudėtingi vykdymo užtikrinimo požiūriu. Dabartinė priežiūros sistema nėra tinkama pageidaujama rinkos integracijos lygiui užtikrinti. Būtina spręsti problemą, susijusią su tuo, kad nėra mechanizmo, kuriuo tarpvalstybiniais atvejais būtų užtikrinami geriausi įmanomi priežiūros sprendimai: bendriems nacionalinių reguliavimo institucijų ir Agentūros veiksniams vykdyti dabar reikia sudėtingų sutarimų, o priežiūros tvarka labai skiriasi. Reikia sukurti veiksmingą ir efektyvią tų piktnaudžiavimo rinka atvejų priežiūros ir tyrimo tvarką, kurių valstybės narės negali nustatyti veikdamos pavieniui, nes jiems būdingi Sąjungos lygmens aspektai;

- (27) Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 pažeidimų, pasižyminčių tarpvalstybiniu pobūdžiu, tyrimas turėtų būti atliekamas Sąjungos lygmeniu taikant vienodą procesą. Be to, tokius tyrimus galima geriau atlikti Sąjungos lygmeniu, nes jie daro poveikį ne vienos valstybės narės teritorijoje. Atsižvelgiant į tarpvalstybinių atvejų sudėtingumą ir poreikį užtikrinti pakankamus tokiems atvejams skirtus išteklius, reikalingas Agentūros dalyvavimas, visų pirma, labiau integruotoje didmeninėje energijos rinkoje. Nuo Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 įsigaliojimo Agentūra sukaupė daug patirties, susijusios su stebėseną ir atitinkamų duomenų apie Sąjungos didmeninės energijos rinkas rinkimu, kad būtų užtikrintas tokių rinkų vientisumas ir skaidrumas. Remiantis ta patirtimi, Agentūrai turėtų būti suteikti įgaliojimai atlikti tyrimus siekiant kovoti su Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 pažeidimais, be kita ko, Agentūroje paskiriant nepriklausomą tyrimo pareigūną. Tokius tyrimus Agentūra turėtų atlikti bendradarbiaudama su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis bei kitomis atitinkamomis institucijomis, siekdama paremti bei papildyti jų vykdymo užtikrinimo veiklą ir atsižvelgdama į principą *ne bis in idem*. Be to, Agentūrai atliekant tyrimą atitinkamos nacionalinės reguliavimo institucijos prireikus turėtų bendradarbiauti tarpusavyje padėdamos Agentūrai. Naudodamasi savo įgaliojimais Agentūra, prireikus, turėtų galėti teikti pirmenybę didžiausią tarpvalstybinį poveikį turintiems atvejams;
- (28) kad galėtų vykdyti jai priskirtas naujas pareigas, visų pirma, pareigas, susijusias su didesniais tyrimų įgaliojimais tarpvalstybiniais atvejais, Agentūra turėtų turėti pakankamai išteklių, įskaitant būtinus darbuotojus;

- (29) vienas iš pagrindinių kriterijų nustatant, ar atvejis yra tarpvalstybinio pobūdžio, yra susijęs su didmeninių energetikos produktų pristatymu į tam tikrą skaičių valstybių narių. Tačiau dėl techninių priežasčių būna atvejų, kai nėra galimybės nustatyti didmeninių energetikos produktų pristatymo geografinę vietą. Pavyzdžiui, kai didmeninių energetikos produktų pristatymas vyksta arba laikoma, kad jis vyksta prekybos zonoje, kuri einamosios paros ir kitos paros didmeninėse elektros energijos rinkose apima bent dviejų valstybių narių teritoriją ar teritorijos dalį, nėra galimybės nustatyti tikslią to pristatymo vietą toje zonoje. Tas pats pasakytina apie didmeninių energetikos produktų pristatymą, kuris vyksta arba laikoma, kad jis vyksta dujų balansavimo zonose, kurios apima bent dviejų valstybių narių teritoriją ar teritorijos dalį. Siekiant užtikrinti, kad Agentūra imtųsi veiksmų tikrai tarpvalstybiniais atvejais, o ne vien nacionalinio pobūdžio atvejais, didmeninių energetikos produktų pristatymas prekybos arba balansavimo zonoje, apimančioje bent dviejų valstybių narių teritoriją, turėtų būti laikomas pristatymu vienoje valstybėje narėje. Vis dėlto atitinkamos nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų išlaikyti savo teisę Agentūros prašyti dalyvauti tarpvalstybinio pobūdžio atvejais pagal šį reglamentą, taip pat savo teisę prieštarauti pagal šį reglamentą;

- (30) Agentūrai turėtų būti suteikti įgaliojimai vykdyti bet kokius būtinus tyrimus atliekant patikrinimus vietoje, priimant pareiškimus, taip pat paprastu prašymu ar sprendimu reikalaujant, kad asmenys, dėl kurių atliekamas tyrimas, pateiktų informaciją, kai įtariami Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 pažeidimai yra tarpvalstybinio pobūdžio. Siekiant užtikrinti patikrinimų vietoje veiksmingumą, Agentūros pareigūnams ir asmenims, kuriems Agentūra suteikė įgaliojimus atlikti patikrinimą vietoje arba kuriuos Agentūra paskyrė atlikti patikrinimą vietoje, turėtų būti suteikti įgaliojimai patekti į su tyrimu susijusių įmonių verslo patalpas, kuriose galėtų būti saugomi veiklos įrašai, ir į direktorių, vadovų ar kitų darbuotojų privačias patalpas. Tačiau bet koks privačių patalpų tyrimas atliekant patikrinimus vietoje turėtų būti atliekamas tik Agentūrai priėmus motyvuotą sprendimą ir gavus išankstinį nacionalinės teisminės institucijos leidimą;
- (31) atlikdama patikrinimus vietoje ir prašydama asmenų, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas, pateikti informaciją, Agentūra turėtų glaudžiai ir aktyviai bendradarbiauti su atitinkamomis nacionalinėmis reguliavimo institucijomis, kurios Agentūrai turėtų teikti būtiną pagalbą, įskaitant atvejus, kai asmuo atsisako leisti atlikti patikrinimą vietoje arba pateikti prašomą informaciją. Be to, patikrinimo vietoje metu Agentūros pareigūnai ir asmenys, kuriems Agentūra suteikė įgaliojimus atlikti patikrinimą vietoje arba kuriuos Agentūra paskyrė atlikti patikrinimą vietoje, turėtų būti įgalioti užplombuoti verslo patalpas laikotarpiui, kuris yra būtinas patikrinimui vietoje atlikti. Išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, neturėtų būti plombuojama ilgiau nei 72 valandoms. Be to, patikrinimus vietoje atliekantys pareigūnai turėtų būti įgalioti prašyti pateikti bet kokią informaciją, susijusią su patikrinimo vietoje dalyku ir tikslu;

- (32) Agentūrai turėtų būti suteikti įgaliojimai skirti periodines baudas, kad būtų užtikrintas jos sprendimų, susijusių su patikrinimais vietoje ir prašymais pateikti informaciją, priimtų atliekant tarpvalstybinį tyrimą, laikymasis. Tačiau Agentūra neturėtų būti įgaliota skirti baudas. Visos Agentūros skiriamos periodinės baudos turėtų būti proporcingos, veiksmingos bei atgrasomos ir jomis turėtų būti užtikrinami veiksmingi tarpvalstybiniai tyrimai. Svarbu, kad būtų visapusiškai paisoma procedūrinių garantijų, taikomų asmenims, kurių atžvilgiu Agentūra atlieka tyrimą, ir tų asmenų pagrindinių teisių. Bet kokie Agentūros veiksmai turėtų būti proporcingi ir jais turėtų būti užtikrinamas tinkamas procesas bei asmens teisės į gynybą. Asmenų, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas, pateiktos informacijos konfidencialumas turėtų būti apsaugotas ir šia informacija turėtų būti keičiamasi laikantis taikytinų Sąjungos duomenų apsaugos taisyklių;
- (33) kiekvieno tyrimo pabaigoje Agentūra turėtų parengti tyrimo ataskaitą, įskaitant savo išvadas ir visus įrodymus, kuriais grindžiamos tokios išvados. Tyrimo ataskaita turėtų būti pateikta susijusių valstybių narių nacionalinėms reguliavimo institucijoms, kurios savo ruožtu, nedarant poveikio jų išimtinėi kompetencijai nustatyti, ar buvo padarytas pažeidimas, turėtų pagal šį reglamentą ir nacionalinę teisę imtis bet kurių būtinų vykdymo užtikrinimo priemonių, įskaitant, kai tinkama, baudų skyrimą. Nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų dėti visas pastangas, kad užtikrintų tinkamus tolesnius su Agentūros tyrimo ataskaitomis susijusius veiksmus;

- (34) Agentūra turėtų reguliariai informuoti Europos Parlamentą ir Tarybą apie savo veiklą, susijusią su tarpvalstybiniais tyrimais. Tuo tikslu Agentūra Europos Parlamentui ir Tarybai turėtų reguliariai pateikti savo tyrimo ataskaitų santraukas. Tokios ataskaitos turėtų būti pateiktos apibendrinta bei nuasmeninta forma ir turėtų būti laikomos konfidencialiomis, *inter alia*, atsižvelgiant į poreikį apsaugoti atitinkamų tarpvalstybinių tyrimų tikslą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1049/2001¹³;
- (35) visiems Agentūros pagal šį reglamentą priimtiems sprendimams, įskaitant sprendimus, kuriais Agentūra skyrė periodinę baudą, turėtų būti taikoma Europos Sąjungos Teisingumo Teismo atliekama peržiūra. Šis reglamentas nedaro poveikio nacionalinių teismų ar tribunolų kompetencijai peržiūrėti kompetentingų nacionalinių institucijų priimtus sprendimus pagal šį reglamentą, pavyzdžiui, nacionalinių teisminių institucijų leidimus, išduotus Agentūros atliekamų patikrinimų vietoje kontekste, arba pagal nacionalines taisykles dėl periodinių baudų mokėjimo vykdymo užtikrinimo teikiamus skundus dėl pažeidimų;
- (36) šiame reglamente gerbiamos pagrindinės teisės bei laikomasi principų, visų pirma, pripažintų Chartijoje, visų pirma, teisės į asmens duomenų apsaugą, laisvės užsiimti verslu, teisės į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą bei teisės nebūti du kartus teisiamam ar baudžiamam už tą pačią nusikalstamą veiką, ir šis reglamentas turi būti aiškinamas ir taikomas laikantis tų pagrindinių teisių bei principų;

¹³ 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, 2001 5 31, p. 43).

(37) siekiant nustatyti išsamią informaciją, būtiną šio reglamento veiksmingumui užtikrinti, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai iš dalies keisti šį reglamentą: suderinti atitinkamas terminų apibrėžtis šiame reglamente numatytais atvejais, kad būtų užtikrinta darna su kita atitinkama Sąjungos teise finansinių paslaugų ir energetikos srityse, ir atnaujinti tas terminų apibrėžtis siekiant vienintelio tikslo – atsižvelgti į būsimus pokyčius didmeninėse energijos rinkose, taip pat įgaliojimai papildyti šį reglamentą: nurodyti, kokiomis priemonėmis VNISP ir RPTM turi vykdyti savo atitinkamas pareigas, nustatyti išsamią informaciją apie leidimo panaikinimo procesą ir tvarkingo pakeitimo procesą, taip pat atitinkamas procedūrinės garantijas, ir, atsižvelgiant į nacionalinius ypatumus, nustatyti minimaliąsias ribas, taikomas nustatant įvykius, kurie, jeigu jie būtų paskelbti viešai, tikriausiai turėtų reikšmingą poveikį didmeninių energetikos produktų kainoms. Nustatydamas tokias ribas, Komisija turėtų apsvarstyti galimybę užtikrinti darną su kita atitinkama Sąjungos teise finansinių paslaugų ir energetikos srityse. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros¹⁴ nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

¹⁴ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

- (38) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011¹⁵;
- (39) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. pagerinti Sąjungos apsaugą nuo manipuliavimo rinka didmeninėje energijos rinkoje, valstybės narės negali deramai pasiekti ir to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

¹⁵ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

I straipsnis
Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 daliniai pakeitimai

Reglamentas (ES) Nr. 1227/2011 iš dalies keičiamas taip:

- 1) nuorodos į Reglamentus (EB) Nr. 713/2009 bei (EB) Nr. 714/2009 ir į Direktyvą 2003/6/EB pakeičiamos taip:
 - a) 16 straipsnio 6 dalyje nuoroda „Reglamento (EB) Nr. 713/2009 15 straipsnio 1 dalies“ pakeičiama nuoroda „Reglamento (ES) 2019/942 22 straipsnio 5 dalies“;
 - b) 2 straipsnio 1 punkto antros pastraipos a papunktyje, 4 straipsnio 5 bei 6 dalyse, 6 straipsnio 2 dalies d punkte ir 8 straipsnio 6 dalies antroje pastraipoje nuorodos „(EB) Nr. 714/2009“ pakeičiamos nuorodomis „(ES) 2019/943“;
 - c) 1 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje ir 16 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nuorodos „Direktyvos 2003/6/EB 9 straipsnis“ pakeičiamos nuoroda „Reglamento (ES) Nr. 596/2014 2 straipsnis“;
 - d) 2 straipsnio 9 punkte nuoroda „Direktyvos 2003/6/EB 11 straipsnyje“ pakeičiama nuoroda „Reglamento (ES) Nr. 596/2014 22 straipsnyje“;
 - e) 16 straipsnio 3 dalies b punkte nuorodos „Direktyvoje 2003/6/EB“ ir „tos direktyvos 9 straipsnį“ atitinkamai pakeičiamos nuorodomis „Reglamente (ES) Nr. 596/2014“ ir „to reglamento 2 straipsnį“;

2) 1 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Šis reglamentas taikomas prekybai didmeniniais energetikos produktais. Juo nedaromas poveikis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (ES) Nr. 648/2012^{*}, (ES) Nr. 596/2014^{**} bei ES Nr. 600/2014^{***} ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/65/ES^{****} taikymui, kiek tai susiję su veikla, susijusia su finansinėmis priemonėmis, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/65/ES 4 straipsnio 1 dalies 15 punkte, taip pat nedaromas poveikis Sąjungos konkurencijos teisės taikymui praktikai, kuri patenka į šio reglamento taikymo sritį.

* 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų (OL L 201, 2012 7 27, p. 1).

** 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 596/2014 dėl piktnaudžiavimo rinka (Piktnaudžiavimo rinka reglamentas) ir kuriuo panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/6/EB ir Komisijos direktyvos 2003/124/EB, 2003/125/EB ir 2004/72/EB (OL L 173, 2014 6 12, p. 1).

*** 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 600/2014 dėl finansinių priemonių rinkų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 173, 2014 6 12, p. 84).

**** 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (OL L 173, 2014 6 12, p. 349).“;

b) 3 dalis papildoma šia pastraipa:

„Agentūra, nacionalinės reguliavimo institucijos, EVPRI ir valstybių narių kompetentingos finansų institucijos reguliariai, jeigu įmanoma – kas ketvirtį, keičiasi atitinkama informacija ir duomenimis apie galimus Reglamento (ES) Nr. 596/2014 pažeidimus, susijusius su didmeniniais energetikos produktais, kurie patenka į šio reglamento taikymo sritį.“;

c) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Agentūros administracinė valdyba užtikrina, kad Agentūra vykdytų užduotis, paskirtas jai pagal šį reglamentą ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/942*, ir kad Agentūra skirtų būtinus išteklius, įskaitant žmogiškuosius išteklius, naujoms jai paskirtoms pareigoms vykdyti.

* 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/942, kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (OL L 158, 2019 6 14, p. 22).“;

3) 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 punktas iš dalies keičiamas taip:

i) antra pastraipa iš dalies keičiama taip:

– c punktas pakeičiamas taip:

„c) informacija, kurią būtina atskleisti pagal Sąjungos arba nacionalinio lygmens teises ar reguliavimo nuostatas, rinkos taisykles ir sutartis ar įprastą praktiką atitinkamoje didmeninėje energijos rinkoje, jeigu ši informacija galėtų turėti reikšmingą poveikį didmeninių energetikos produktų kainoms;“;

– įterpiamas šis papunktis:

„ca) rinkos dalyvio ar kitų rinkos dalyvio vardu veikiančių asmenų rinkos dalyvio vardu prekiaujančiam paslaugų teikėjui perduota ir su dar neįvykdytais rinkos dalyvio pavedimais prekiauti didmeniniais energetikos produktais susijusi informacija, kuri yra tikslaus pobūdžio ir tiesiogiai ar netiesiogiai susijusi su vienu ar daugiau didmeninių energetikos produktų, ir“;

ii) trečia pastraipa pakeičiama taip:

„Informacija laikoma tikslaus pobūdžio, jeigu joje nurodomos aplinkybės, kurios egzistuoja arba pagrįstai gali atsirasti, arba įvykis, kuris įvyko arba pagrįstai gali įvykti, ir jeigu ji pakankamai konkreti, kad galima būtų padaryti išvadą dėl galimo tų aplinkybių ar įvykio poveikio didmeninių energetikos produktų kainoms. Informacija gali būti laikoma tikslaus pobūdžio, jeigu ji susijusi su ilgesnį laikotarpį vykstančiu procesu, kai siekiama, kad susiklostytų tam tikros aplinkybės ar įvyktų tam tikras įvykis, arba kai susiklosto tam tikros aplinkybės ar įvyksta tam tikras įvykis, įskaitant būsimas aplinkybes arba būsimus įvykius, ir jeigu ji susijusi su to proceso tarpiniais etapais, susijusiais su tuo, kad tos būsimos aplinkybės susiklostytų arba būsimi įvykiai įvyktų.

Ilgesnį laikotarpį vykstančio proceso tarpinis etapas laikomas viešai neatskleista informacija, jeigu jis, kaip toks, atitinka viešai neatskleistos informacijos, kaip nurodyta šio punkto pirmoje pastraipoje, kriterijus.

Šio punkto pirmos pastraipos tikslais informacija laikoma tiesiogiai ar netiesiogiai susijusia su didmeniniu energetikos produktu, jeigu ji gali daryti poveikį didmeninio energetikos produkto paklausai, pasiūlai ar kainoms arba didmeninio energetikos produkto paklausos, pasiūlos ar kainos lūkesčiams.

Šio punkto pirmos pastraipos tikslais informacija, kuri, jeigu ji būtų paskelbta viešai, tikriausiai turėtų reikšmingą poveikį didmeninių energetikos produktų kainoms, yra informacija, kuria supratingas rinkos dalyvis tikriausiai pasinaudotų priimdamas savo sprendimą, susijusį su prekyba didmeniniais energetikos produktais;“;

b) 2 punktas pakeičiamas taip:

„2) manipuliavimas rinka:

a) bet kokio sandorio sudarymas arba bet kokio prekybos pavedimo pateikimas, pakeitimas ar atšaukimas arba bet kuris kitas veiksmas, susijęs su didmeniniais energetikos produktais, dėl kurio:

i) duodami arba gali būti duodami netikri ar klaidinantys signalai dėl didmeninių energetikos produktų pasiūlos, paklausos ar kainos;

- ii) asmuo ar kartu veikiantys asmenys užsitikrina arba gali užsitikrinti vieno ar daugiau didmeninių energetikos produktų dirbtinio dydžio kainą, nebent sandorį sudaręs ar prekybos pavedimą pateikęs asmuo įrodo, kad jo veiksmų motyvai teisėti ir kad toks sandoris ar prekybos pavedimas atitinka priimtą rinkos praktiką atitinkamoje didmeninėje energijos rinkoje, arba
 - iii) pasinaudojama fiktyvia priemone ar imamasi bet kurios kitos formos apgaulės ar gudrybės ir dėl to siunčiami arba gali būti siunčiami netikri ar klaidinantys signalai dėl didmeninių energetikos produktų pasiūlos, paklausos ar kainos;
- b) informacijos, kuri duoda ar gali duoti neteisingus ar klaidinančius signalus dėl didmeninių energetikos produktų pasiūlos, paklausos ar kainos, įskaitant gandų ir neteisingų ar klaidinančių naujienų sklaidimą, kai tai darantis asmuo žino ar turėtų žinoti, kad ta informacija yra neteisinga ar klaidinanti, sklaidimas žiniasklaidoje, įskaitant internetą, ar bet kuriomis kitomis priemonėmis.

Kai informacija skleidžiama žurnalistikos ar meninės raiškos tikslais, toks informacijos skleidimas vertinamas atsižvelgiant į spaudos laisvę ir žodžio laisvę kitose žiniasklaidos priemonėse reglamentuojančias taisykles, nebent:

- i) tie asmenys dėl atitinkamos informacijos skleidimo tiesiogiai ar netiesiogiai gauna naudos ar pelno arba
- ii) informacija atskleidžiama ar platinama siekiant suklaidinti rinką dėl didmeninių energetikos produktų pasiūlos, paklausos ar kainos.

arba

- c) melagingos ar klaidinančios informacijos perdavimas arba melagingų ar klaidinančių duomenų teikimas, susijęs su lyginamuoju indeksu, kai asmuo, kuris perdavė informaciją arba pateikė duomenis, žinojo ar turėjo žinoti, kad jie yra melagingi ar klaidinantys, arba bet kuris kitas veiksmas, kurio rezultatas yra manipuliavimas apskaičiuojant lyginamąjį indeksą.

Manipuliavimas rinka gali reikšti juridinio asmens arba, pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę, fizinio asmens, kuris dalyvauja priimant sprendimą vykdyti veiklą atitinkamo juridinio asmens sąskaita, elgesį⁶⁶;

- c) 4 punktas iš dalies keičiamas taip:
- i) a ir b punktai pakeičiami taip:
- „a) elektros energijos ar gamtinių dujų, įskaitant SGD, tiekimo sutartys, kai pristatoma Sąjungoje, arba elektros energijos tiekimo sutartys, kurios gali nulemti pristatymą Sąjungoje, sudaromos dėl bendro kitos paros ir einamosios paros prekybos rinkų susiejimo;
- b) su elektros energija ar gamtinėmis dujomis, pagaminamomis, parduodamomis ar pristatomomis Sąjungoje, susijusios išvestinės finansinės priemonės arba su elektros energija susijusios išvestinės finansinės priemonės, kurios gali nulemti pristatymą Sąjungoje, sudaromos dėl bendro kitos paros ir einamosios paros prekybos rinkų susiejimo;“;
- ii) papildoma šiais punktais:
- „e) su elektros energijos ar gamtinių dujų laikymu Sąjungoje susijusios sutartys;
- f) su elektros energijos ar gamtinių dujų laikymu Sąjungoje susijusios išvestinės finansinės priemonės.“;

d) 7 punktą pakeičiamas taip:

„7) rinkos dalyvis – bet kuris asmuo, įskaitant perdavimo sistemų operatorius, skirstymo sistemų operatorius, laikymo sistemų operatorius ir SGD sistemų operatorius, sudarantis sandorius, įskaitant prekybos pavedimų pateikimą, vienoje ar daugiau didmeninių energijos rinkų;“;

e) įterpiamas šis punktas:

„8a) profesionaliai sandorius organizuojantis ar vykdomas asmuo – asmuo, profesionaliai dalyvaujantis priimančias ir perduodant pavedimus dėl didmeninių energetikos produktų arba vykdomas didmeninių energetikos produktų sandorius;“;

f) įterpiami šie punktai:

„11a) skirstymo sistemos operatorius – skirstymo sistemos operatorius, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio 6 punkte ir Direktyvos (ES) 2019/944 2 straipsnio 29 punkte;

11b) laikymo sistemos operatorius – laikymo sistemos operatorius, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio 10 punkte, arba energijos kaupimo įrenginio, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2019/944 2 straipsnio 60 punkte, operatorius;

11c) SGD sistemos operatorius – SGD sistemos operatorius, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio 12 punkte;“;

g) papildoma šiais punktais:

- „16) registruotasis pranešimų teikimo mechanizmas (RPTM) – pagal šį reglamentą išduotą veiklos leidimą turintis juridinis asmuo, kuris savo arba rinkos dalyvių vardu Agentūrai teikia sandorių duomenis, įskaitant prekybos pavedimus, ir pagrindinius duomenis, arba teikia tokių duomenų pranešimo paslaugą;
- 17) viešai neatskleistos informacijos skelbimo platforma (VNISP) – pagal šį reglamentą išduotą veiklos leidimą turintis asmuo, teikiantis viešai neatskleistos informacijos atskleidimo ir pranešimų apie atskleistą viešai neatskleistą informaciją teikimo Agentūrai rinkos dalyvių vardu platformos valdymo paslaugą;
- 18) algoritminė prekyba – prekyba didmeniniais energetikos produktais, įskaitant didelio dažnio prekybą, kai kompiuteriniu algoritmu automatiškai nustatomi atskiri prekybos pavedimų parametrai, pavyzdžiui, ar inicijuoti pavedimą, pavedimo laikas, kaina ar kiekis, kaip vykdyti pavedimą po jo pateikimo, be jokio ar beveik jokio žmogaus įsikišimo ir tai neapima jokios sistemos, kuri yra naudojama tik pavedimams nukreipti į vieną ar daugiau organizuotų rinkų arba pavedimams apdoroti, kai nenustatomi jokie prekybos parametrai, arba pavedimams patvirtinti, arba įvykdytiems sandoriams apdoroti po prekybos;

- 19) tiesioginė elektroninė prieiga – tvarka, pagal kurią organizuotos rinkos narys, dalyvis ar klientas leidžia kitam asmeniui naudotis savo prekybos kodu, kad asmuo galėtų elektroniniu būdu perduoti prekybos pavedimus, susijusius su didmeniniu energetikos produktu, tiesiogiai į organizuotą rinką, įskaitant tvarkas, pagal kurias asmuo prekybos pavedimams perduoti naudojami nario, dalyvio ar kliento informacinių technologijų infrastruktūra arba kokia nors kita nario, dalyvio ar kliento prisijungimo sistema (tiesioginė rinkos prieiga), ir tvarkas, pagal kurias asmuo nesinaudoja tokia infrastruktūra (suteiktoji prieiga);
- 20) organizuota rinka – energijos birža, energetikos tarpininkas, energetinių pajėgumų platforma arba kita sistema ar priemonė, kurioje įvairūs trečiųjų šalių interesai pirkti ar parduoti didmeninius energetikos produktus sąveikauja taip, kad gali būti sudarytas sandoris;
- 21) pavedimų knyga – visa išsami informacija apie organizuotose rinkose vykdomus su didmeniniais energetikos produktais susijusius sandorius, įskaitant informaciją apie suderintus ir nesuderintus pavedimus, taip pat sistemos generuojamus pavedimus ir gyvavimo ciklo įvykius;

- 22) lyginamasis indeksas – indeksas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1011* 3 straipsnio 1 dalies 3 punkte, kuriuo remiantis nustatoma pagal didmeninį energetikos produktą arba su didmeniniu energetikos produktu susijusią sutartį mokėtina suma arba didmeninio energetikos produkto vertė;
- 23) SGD prekyba – SGD pirkimo ar pardavimo pavedimai arba sandoriai, įskaitant vykstančius ne biržoje arba organizuotoje rinkoje, bet jais neapsiribojant:
 - a) kurių sąlygose nurodytas pristatymas Sąjungoje;
 - b) kurie nulemia pristatymą Sąjungoje arba
 - c) pagal kuriuos viena sandorio šalis atlieka SGD pakartotinį dujinimą Sąjungoje esančiame terminale;
- 24) SGD rinkos duomenys – SGD pirkimo ar pardavimo pavedimų arba sandorių įrašai su atitinkama informacija;
- 25) SGD rinkos dalyvis – SGD prekyba užsiimantis fizinis ar juridinis asmuo, nepaisant asmens įsteigimo ar nuolatinės gyvenamosios vietos;

- 26) SGD kainos įvertinimas – SGD prekybos paros referencinės kainos nustatymas pagal Agentūros parengtą metodiką;
- 27) SGD lyginamasis indeksas – skirtumas tarp SGD paros kainos įvertinimo ir atsiskaitymo kainos pagal anksčiausiai vykdytiną virtualiojo prekybos taško „Title Transfer Facility“ (TTF) dujų ateities sandorių sutartį, kuri kasdien nustato tarpžemyninė birža „ICE Endex Markets B.V.“.

* 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1011 dėl indeksų, kurie kaip lyginamieji indeksai naudojami finansinėse priemonėse ir finansinėse sutartyse arba siekiant įvertinti investicinių fondų veiklos rezultatus, kuriuo iš dalies keičiami direktyvos 2008/48/EB ir 2014/17/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 596/2014 (OL L 171, 2016 6 29, p. 1).“;

- 4) 3 straipsnio 1 dalis papildoma šia pastraipa:

„Jei viešai neatskleista informacija pasinaudojama atšaukiant ar iš dalies pakeičiant pavedimą prekiauti ar bet kurią kitą prekybos veiksmą, susijusį su didmeniniu energetikos produktu, su kuriuo ši informacija yra susijusi, kai pavedimas buvo pateiktas prieš atitinkamam asmeniui sužinant viešai neatskleistą informaciją, tai taip pat laikoma prekyba naudojantis viešai neatskleista informacija.“;

5) 4 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis papildoma šia pastraipa:

„Rinkos dalyviai viešai neatskleistą informaciją atskleidžia per VNISP. VNISP užtikrina, kad viešai neatskleista informacija būtų viešai skelbiama taip, kad būtų galima greitai gauti prieigą prie tos informacijos, be kita ko, naudojantis interneto svetaine ar aiškia taikomųjų programų sąsaja, ir kad visuomenė galėtų visapusiškai, teisingai ir laiku įvertinti tą informaciją.“;

b) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Viešai neatskleistos informacijos, be kita ko agreguota forma, skelbimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/943* ar Reglamentą (EB) Nr. 715/2009 ir pagal gaires ir tinklo kodeksus, priimtus remiantis tais reglamentais, yra laikomas veiksmingu atskleidimu, bet nebūtinai viešu atskleidimu laiku, kaip tai suprantama šio straipsnio 1 dalyje.

* 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/943 dėl elektros energijos vidaus rinkos (OL L 158, 2019 6 14, p. 54).“;

c) įterpiama ši dalis:

„4a. Ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Agentūra sukuria ir eksploatuoja platformą, kuri yra konkrečiam sektoriui skirtas elektroninės prieigos prie viešai neatskleistos informacijos, atskleidžiamos pagal 1 dalį, punktas.“;

6) įterpiamas šis straipsnis:

„4a straipsnis

Viešai neatskleistos informacijos skelbimo platformų veiklos leidimų išdavimas ir priežiūra

1. VNISP vykdo veiklą tik po to, kai Agentūra įvertina, ar ta VNISP atitinka 3, 4 ir 5 dalyse išdėstytus reikalavimus, ir jai išduoda leidimą vykdyti veiklą. Agentūra įsteigia VNISP, kurioms ji pagal šią dalį yra išdavusi leidimus vykdyti veiklą, registrą. VNISP registras yra viešai prieinamas ir jame pateikiama informacija apie paslaugas, kurioms VNISP yra išduotas veiklos leidimas. Agentūra reguliariai peržiūri, ar VNISP laikosi 3, 4 ir 5 dalių.
2. VNISP, kurias Agentūra įregistravo pagal Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 1348/2014* ir kurios yra įtrauktos į Agentūros VNISP sąrašą, leidžiama toliau veikti tol, kol Agentūra pagal šį straipsnį priims sprendimą dėl veiklos leidimo.

3. VNISP turi turėti tinkamą politiką ir tvarką, kad pagrįstomis komercinėmis sąlygomis galėtų kuo arčiau tikrojo laiko, kiek tai techniškai įmanoma, paskelbti viešai neatskleistą informaciją, kaip to reikalaujama pagal 4 straipsnio 1 dalį. Viešai neatskleista informacija visais tikslais turi būti skelbiama ir lengvai prieinama nemokamai, be kita ko, naudojantis interneto svetaine ar taikomųjų programų sąsaja. Per VNISP viešai neatskleista informacija skleidžiama veiksmingai ir nuosekliai – užtikrinant sparčią prieigą prie jos, nediskriminaciniu pagrindu ir tokiu būdu, kuris sudaro palankesnes sąlygas viešai neatskleistą informaciją sujungti su panašiais duomenimis iš kitų šaltinių.

4. Viešai neatskleista informacija, kuri pagal 3 dalį per VNISP skelbiama viešai, priklausomai nuo viešai neatskleistos informacijos tipo, apima bent šiuos duomenis:
 - a) pranešimo ID ir įvykio statusą;
 - b) paskelbimo datą ir laiką bei įvykio pradžios ir pabaigos datą ir laiką;
 - c) rinkos dalyvio vardą ir pavardę (pavadinimą) ir identifikavimo duomenis;
 - d) atitinkamą prekybos ar balansavimo zoną;

- e) informacijos tipą, pavyzdžiui, neprieinamumas, prognozė ir faktinis naudojimas, ir
 - f) kai taikytina:
 - i) neprieinamumo pobūdį ir įvykio tipą;
 - ii) matavimo vienetą;
 - iii) neprieinamus, prieinamus ir įrengtuosius ar techninius pajėgumus;
 - iv) jei įrengtasis ar techninis pajėgumas yra neprieinamas – neprieinamumo priežastį;
 - v) degalų rūšį;
 - vi) paveiktą infrastruktūrą ar objektą ir jo identifikavimo kodą.
5. VNISP naudoja ir išlaiko veiksmingas administracines tvarkas, skirtas išvengti interesų konfliktų su savo klientais. Visų pirma, VNISP, kuri taip pat yra organizuota rinka ar rinkos dalyvis, tvarko visą surinktą viešai neatskleistą informaciją nediskriminaciniu būdu ir naudoja bei išlaiko tinkamas skirtingų veiklos funkcijų atskyrimo tvarkas.

VNISP turi turėti patikimus apsaugos mechanizmus, skirtus viešai neatskleistos informacijos perdavimo priemonių saugumui užtikrinti, duomenų sugadinimo ir neleistinos prieigos rizikai kuo labiau sumažinti ir viešai neatskleistos informacijos nutekėjimui iki paskelbimo išvengti. VNISP turi turėti pakankamai išteklių ir atsarginių kopijų saugojimo įrangą, kad galėtų teikti ir išlaikyti savo paslaugas.

VNISP turi turėti mechanizmus, kuriais sudaromos sąlygos greitai ir veiksmingai patikrinti pranešimų apie viešai neatskleistą informaciją išsamumą, nustatyti praleidimus bei akivaizdžias klaidas ir prašyti gauti tokių pranešimų ištaisytas versijas.

6. Jei Agentūra nustato, kad VNISP pažeidė bet kurį iš šio straipsnio 1–5 dalyse nustatytų reikalavimų, prieš panaikindama veiklos leidimą pagal šio straipsnio 7 dalį, ji VNISP suteikia tinkamas procedūrines garantijas, įskaitant Reglamento (ES) 2019/942 14 straipsnio 6, 7 ir 8 dalyse nurodytas procedūrines garantijas.
7. Agentūra gali panaikinti VNISP veiklos leidimą priimdama sprendimą ir išbraukti ją iš registro, jeigu VNISP:
 - a) per 12 mėnesių nuo leidimo išdavimo dienos nepasinaudoja veiklos leidimu, aiškiai atsisako veiklos leidimo arba per pastaruosius šešis mėnesius neteikė paslaugų;

- b) veiklos leidimą gavo pateikus klaidingą informaciją ar pasinaudojus kitomis neteisėtomis priemonėmis;
- c) nebeatitinka 3, 4 ir 5 dalyse išdėstytų reikalavimų veiklos leidimui gauti;
- d) nenutraukė pažeidimo arba
- e) rimtai ir sistemingai pažeidė šį reglamentą.

Sprendimo, kaip nurodyta šios dalies pirmoje pastraipoje, atveju Agentūra nurodo, kokiomis teisių gynimo priemonėmis galima pasinaudoti pagal Reglamento (ES) 2019/942 28 ir 29 straipsnius.

VNISP, kurios veiklos leidimą Agentūra panaikino, informuoja visus atitinkamus rinkos dalyvius ir užtikrina, kad ji būtų tvarkingai pakeista, įskaitant duomenų perdavimą kitoms VNISP, kurias pasirinko rinkos dalyviai, ir duomenų srautų nukreipimą į kitas VNISP. Agentūra VNISP nustato pagrįstą bent šešių mėnesių trukmės laikotarpį tokiam tvarkingam pakeitimui užtikrinti. Tuo laikotarpiu VNISP turi užtikrinti savo teikiamų paslaugų tęstinumą. Tačiau, atsižvelgdama į aplinkybių, dėl kurių buvo panaikintas veiklos leidimas, rimtumą Agentūra gali nustatyti trumpesnę laikotarpį, jeigu dėl tolesnio VNISP veikimo galėtų kilti pavojus tvarkingam sistemos veikimui.

Agentūra apie sprendimą panaikinti VNISP veiklos leidimą pagal pirmą pastraipą nepagrįstai nedelsdama praneša valstybės narės, kurioje yra įsisteigusi VNISP, nacionalinei reguliavimo institucijai ir apie tai informuoja rinkos dalyvius.

8. Ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo datos] Komisija pagal 20 straipsnį priima deleguotąjį aktą, kuriuo šis reglamentas papildomas nustatant:
 - a) priemones, kurias taikydama VNISP turi įvykdyti pareigą paskelbti viešai neatskleistą informaciją, nustatytą šio straipsnio 3 dalyje;
 - b) viešai neatskleistos informacijos, viešai skelbiamos pagal šio straipsnio 3 ir 4 dalis, turinį ir visus susijusius išsamesnius duomenis, kad būtų galima skelbti pagal šį straipsnį reikalaujamą informaciją;
 - c) konkrečius organizacinius šio straipsnio 5 dalies įgyvendinimo reikalavimus;
 - d) išsamią informaciją apie šio straipsnio 7 dalyje nurodytą VNISP veiklos leidimo panaikinimo procesą;

- e) šio straipsnio 6 dalyje nurodytas procedūrinės garantijas;
- f) išsamią informaciją apie šio straipsnio 7 dalyje nurodytą tvarkingo pakeitimo procesą;
- g) išsamią rinkos dalyvių informavimo apie sprendimą panaikinti VNISP veiklos leidimą tvarką.

* 2014 m. gruodžio 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1348/2014 dėl duomenų teikimo, kuriuo įgyvendinamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo 8 straipsnio 2 ir 6 dalys (OL L 363, 2014 12 18, p. 121).“;

7) įterpiamas šis straipsnis:

„5a straipsnis

Algoritminė prekyba

1. Algoritmine prekyba užsiimantis rinkos dalyvis turi turėti veiksmingas sistemas ir rizikos kontrolės priemones, kurios yra tinkamos jo vykdomos veiklos atžvilgiu, siekdamas užtikrinti, kad jo prekybos sistemos būtų atsparios ir pakankamai pajėgios, kad joms būtų taikomos atitinkamos prekybos ribos bei apribojimai ir kad būtų išvengta klaidingų prekybos pavedimų siuntimo ar kitokio veikimo, galinčio sukelti ar padidinti sąmyšį rinkoje. Rinkos dalyvis taip pat turi turėti veiksmingas sistemas ir rizikos kontrolės priemones, kuriomis būtų užtikrinama, kad prekybos sistemos atitiktų šį reglamentą ir organizuotos rinkos, su kuria jis yra susietas, taisykles. Rinkos dalyvis turi turėti veiksmingas veiklos testavimo tvarkas, kad būtų šalinami bet kokie jo prekybos sistemų sutrikimai, ir užtikrina, kad jo sistemos būtų visapusiškai išbandytos ir tinkamai stebimos, kad jos atitiktų šioje dalyje nustatytiems reikalavimams.
2. Rinkos dalyvis, vykdamas algoritminę prekybą valstybėje narėje, apie tokią veiklą praneša valstybės narės, kurioje jis yra registruotas pagal 9 straipsnio 1 dalį, nacionalinei reguliavimo institucijai ir Agentūrai.

Valstybės narės, kurioje rinkos dalyvis yra registruotas pagal 9 straipsnio 1 dalį, nacionalinė reguliavimo institucija gali reikalauti, kad rinkos dalyvis reguliariai ar *ad hoc* tvarka teiktų taikomų algoritminės prekybos strategijų pobūdžio aprašą, išsamią informaciją apie prekybos sistemai taikomus prekybos parametrus ar apribojimus, pagrindines reikalavimų laikymosi ir rizikos kontrolės priemones, įdiegtas siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi šio straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų, taip pat teiktų išsamią informaciją apie atliktus jo prekybos sistemų bandymus.

Rinkos dalyvis imasi priemonių, kad su šioje dalyje nurodytais klausimais susiję įrašai būtų saugomi penkerius metus, ir užtikrina, kad tie įrašai būtų pakankami, kad valstybės narės, kurioje rinkos dalyvis yra registruotas pagal 9 straipsnio 1 dalį, nacionalinė reguliavimo institucija galėtų stebėti, kaip laikomasi šio reglamento.

3. Rinkos dalyvis, kuris suteikia tiesioginę elektroninę prieigą prie organizuotos rinkos, apie tai atitinkamai praneša valstybės narės, kurioje rinkos dalyvis yra registruotas pagal 9 straipsnio 1 dalį, nacionalinei reguliavimo institucijai ir Agentūrai.

Valstybės narės, kurioje rinkos dalyvis yra registruotas pagal 9 straipsnio 1 dalį, nacionalinė reguliavimo institucija gali reikalauti, kad rinkos dalyvis reguliariai ar *ad hoc* tvarka teiktų šio straipsnio 1 dalyje nurodytų sistemų ir rizikos kontrolės priemonių aprašą ir įrodymus, kad jos buvo taikomos.

Rinkos dalyvis imasi priemonių, kad su šioje dalyje nurodytais klausimais susiję įrašai būtų saugomi penkerius metus, ir užtikrina, kad tie įrašai būtų pakankami, kad valstybės narės, kurioje rinkos dalyvis yra registruotas pagal 9 straipsnio 1 dalį, nacionalinė reguliavimo institucija galėtų stebėti, kaip laikomasi šio reglamento.

4. Šis straipsnis nedaro poveikio Direktyvoje 2014/65/ES nustatytoms pareigoms.“;

8) 6 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Komisijai pagal 20 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais siekiama:

a) iš dalies pakeisti šį reglamentą:

- i) suderinant 2 straipsnio 1, 2, 3 ir 5 punktuose išdėstytas terminų apibrėžtis siekiant užtikrinti darną su kita atitinkama Sąjungos teise finansinių paslaugų ir energetikos srityse;
- ii) atnaujinant i papunktyje nurodytas terminų apibrėžtis siekiant vienintelio tikslo – atsižvelgti į būsimus pokyčius didmeninėse energijos rinkose;

- b) papildyti šį reglamentą, atsižvelgiant į nacionalinius ypatumus nustatant minimaliąsias ribas, taikomas nustatant, kurie įvykiai, jeigu jie būtų paskelbti viešai, tikriausiai turėtų reikšmingą poveikį didmeninių energetikos produktų kainoms.“;

9) 7 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Agentūra stebi prekybos didmeniniais energetikos produktais veiklą, kad aptiktų viešai neatskleista informacija ir manipuliavimu pagrįstą prekybą arba mėginimus taip prekiauti ir užkirstų tam kelią. Ji renka duomenis didmeninėms energijos rinkoms vertinti ir stebėti, kaip numatyta 8 straipsnyje.“;

b) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Agentūra bent kartą per metus Komisijai teikia ataskaitą apie savo veiklą pagal šį reglamentą ir apie tai, kaip Agentūra taiko šį reglamentą, ir viešai ją paskelbia. Toje ataskaitoje Agentūra, *inter alia*, įvertina įvairių kategorijų prekybos vietų veikimą bei skaidrumą, taip pat prekybos būdus, ir Komisijai pateikia rekomendacijas, kiek tai susiję su rinkos taisyklėmis, standartais ir procedūromis, kurie galėtų padidinti rinkos vientisumą ir pagerinti vidaus rinkos veikimą. Ji taip pat gali įvertinti, ar organizuotoms rinkoms keliami minimalūs reikalavimai galėtų padėti padidinti rinkos skaidrumą. Ta ataskaita gali būti teikiama kartu su Reglamento (ES) 2019/942 15 straipsnio 2 dalyje nurodyta ataskaita.“;

10) įterpiami šie straipsniai:

„7a straipsnis

Agentūros užduotys ir įgaliojimai, kiek tai susiję su SGD kainos įvertinimais ir SGD lyginamaisiais indeksais

1. Agentūra rengia ir skelbia SGD paros kainos įvertinimą ir SGD paros lyginamąjį indeksą. SGD kainos įvertinimo ir SGD lyginamojo indekso tikslu Agentūra sistemingai renka ir tvarko SGD rinkos duomenis apie sandorius. Įvertinant kainą, kai tinkama, atsižvelgiama į regioninius skirtumus ir rinkos sąlygas.

2. Nukrypstant nuo šio reglamento 3 straipsnio 4 dalies b punkto, SGD rinkos dalyviams taikomos šiame reglamente nustatytos rinkos dalyvių pareigos ir draudimai. Pagal šį reglamentą ir Įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 1348/2014 Agentūrai suteikti įgaliojimai, įskaitant nuostatas dėl konfidencialumo, taip pat taikomi SGD rinkos dalyvių atžvilgiu.

7b straipsnis

SGD kainos įvertinimų ir SGD lyginamųjų indeksų skelbimas

1. SGD kainos įvertinimas skelbiamas kasdien ne vėliau kaip 18.00 val. Vidurio Europos laiku, kad būtų galima įvertinti vienakrypčių sandorių kainą. Be SGD kainos įvertinimo, Agentūra taip pat kasdien ne vėliau kaip 19.00 val. Vidurio Europos laiku arba kai tik techniškai įmanoma anksčiau skelbia SGD lyginamąjį indeksą.
2. Šio straipsnio tikslais Agentūra gali naudotis trečiųjų šalių paslaugomis.

7c straipsnis

SGD rinkos duomenų teikimas Agentūrai

1. SGD rinkos dalyviai kasdien kiek techniškai įmanoma arčiau tikrojo laiko prieš paskelbiant SGD paros kainos įvertinimą (18.00 val. Vidurio Europos laiku) nemokamai Agentūros nustatytais duomenų teikimo kanalais standartizuotu formatu ir naudodamiesi aukštos kokybės perdavimo protokolu Agentūrai pateikia SGD rinkos duomenis.

2. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma, iki kurio laiko prieš kasdien paskelbiant SGD kainos įvertinimą, kaip nurodyta 1 dalyje, turi būti pateikti SGD rinkos duomenys. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 21 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
3. Kai tikslinga, Agentūra, pasikonsultavusi su Komisija, pateikia gaires dėl:
 - a) informacijos, kurią reikia pateikti kartu su šiuo metu nustatyta informacija apie praneštinius sandorius ir pagrindinius duomenis pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 1348/2014, įskaitant pirkimo ir pardavimo pavedimus, ir
 - b) reikiamų SGD rinkos duomenų teikimo procedūros, standarto bei elektroninio formato ir duomenų teikimo techninių bei organizacinių reikalavimų.

7d straipsnis

SGD rinkos duomenų kokybė

1. SGD rinkos duomenys apima:
 - a) sutarties šalių duomenis, įskaitant pirkimo ar pardavimo rodiklį;
 - b) duomenis teikiančios šalies duomenis;
 - c) sandorio kainą;

- d) sutartyje nurodytus kiekius;
- e) sutarties vertę;
- f) SGD krovinio atvykimo laiko intervalą;
- g) pristatymo sąlygas;
- h) pristatymo vietas;
- i) laiko žymos informaciją, apimančią visus šiuos elementus:
 - i) pirkimo ar pardavimo pavedimo pateikimo datą ir laiką;
 - ii) sandorio datą ir laiką;
 - iii) pranešimo apie pirkimo ar pardavimo pavedimą arba sandorį datą ir laiką;
 - iv) Agentūros patvirtinimą apie SGD rinkos duomenų gavimą.

2. SGD rinkos dalyviai Agentūrai SGD rinkos duomenis teikia šiais vienetais ir valiutomis:
 - a) informacija dėl sandorių bei pirkimo ir pardavimo pavedimų kainos už vieneta teikiama sutartyje nustatyta valiuta ir EUR/MWh, įskaitant, jeigu taikytina, taikytus konvertavimo ir valiutos kursus;
 - b) informacija dėl sutartyje nurodytų kiekių teikiama sutartyje nustatytais vienetais ir MWh;
 - c) informacija dėl krovinio atvykimo laiko intervalų teikiama kaip pristatymo datos, išreikštos UTC formatu;
 - d) pristatymo vieta nurodoma naudojant galiojantį identifikatorių, įtrauktą į Agentūros sąrašą, pavyzdžiui, nurodytąjį SGD įrenginių, kuriems pagal šį reglamentą ir Įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 1348/2014 taikomi duomenų teikimo reikalavimai, sąrašę; laiko žymos informacija teikiama UTC formatu;
 - e) jeigu aktualu, nurodoma visa ilgalaikėje sutartyje pateikta kainos formulė, pagal kurią yra apskaičiuojama kaina.
3. Agentūra teikia gaires dėl kriterijų, pagal kuriuos reikšmingą dalį SGD rinkos duomenų per tam tikrą referencinį laikotarpį pateikia vienas duomenų teikėjas, ir kaip į šią situaciją atsižvelgiama nustatant SGD kainos įvertinimą ir SGD lyginamąjį indeksą.

7e straipsnis

Veiklos testinimas

Atsižvelgdama į SGD rinkos duomenų teikėjų nuomones, Agentūra reguliariai peržiūri, atnaujina ir skelbia savo SGD referencinės kainos įvertinimo ir SGD lyginamojo indekso nustatymo metodiką, taip pat metodiką, naudojamą teikiant SGD rinkos duomenis ir skelbiant savo SGD kainos įvertinimus ir SGD lyginamuosius indeksus.“;

11) 8 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Rinkos dalyviai arba jų vardu veikiantis vienas iš 4 dalies b–f punktuose nurodytų asmenų ar subjektų Agentūrai teikia didmeninės energijos rinkos sandorių, įskaitant prekybos pavedimus, duomenis. Teikiama informacija apima tikslius pirktų ir parduotų didmeninių energetikos produktų identifikavimo duomenis, sutartą kainą ir kiekį, įvykdymo datas ir laiką, sandorio šalis ir tarpinius ar galutinius sandorio naudos gavėjus bei visą kitą svarbią informaciją. Rinkos dalyviai įtraukia informaciją apie savo pozicijas, suskirstytą pagal produktus, įskaitant sandorius, kurie sudaromi ne biržoje. Nors bendra atsakomybė tenka rinkos dalyviams, kai iš 4 dalies b–f punktuose nurodyto asmens ar subjekto gaunama reikiama informacija, laikoma, kad atitinkamam rinkos dalyviui nustatyta pareiga teikti informaciją yra įvykdyta. Šioje dalyje nurodyta informacija teikiama per RPTM.“;

b) įterpiamos šios dalys:

„1a. Informacijos apie organizuotose rinkose sudarytų ar įvykdytų sandorių didmeninėje energijos rinkoje, įskaitant prekybos pavedimus, įrašus teikimo tikslais, tos organizuotos rinkos ar jų vardu veikiančios trečiosios šalys:

- a) teikia Agentūrai su pavedimų knyga susijusius duomenis pagal Įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 1348/2014 nustatytas specifikacijas, taip rinkos dalyvių vardu įvykdydami jų pareigas pagal šio straipsnio 1 dalį, arba
- b) Agentūros prašymu nedelsdamos suteikia prieigą Agentūrai prie pavedimų knygos, kad Agentūra galėtų stebėti prekybą didmeninėje energijos rinkoje.

Ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma išsamesnė informacija apie šios dalies veikimą, įskaitant konkrečią veiksmingo duomenų teikimo užtikrinimo tvarką. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 21 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

1b. SGD rinkos dalyviai ir bet kuris kitas jų vardu veikiantis 4 dalies b–f punktuose nurodytas asmuo ar subjektas Agentūrai sistemingai teikia SGD rinkos duomenų įrašą pagal Įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 1348/2014 nustatytas specifikacijas.“;

c) 2 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 21 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Juose atsižvelgiama į esamas pranešimų apie sandorius sistemas, skirtas prekybos veiklai stebėti, kad būtų galima nustatyti piktnaudžiavimo rinka atvejus.“;

d) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Šio straipsnio 4 dalies a–d punktuose nurodytiems asmenims ir subjektams, kurie pranešė apie sandorius pagal Reglamentą (ES) Nr. 600/2014 ar Reglamentą (ES) Nr. 648/2012, netaikomos dvigubos pareigos teikti informaciją, susijusias su tais sandoriais.

Nedarant poveikio šios dalies pirmai pastraipai, 1a ir 2 dalyse nurodytais įgyvendinimo aktais gali būti nustatyta, kad didmeninės energijos rinkos sandorių duomenis Agentūrai būtų galima teikti iš organizuotų rinkų ir prekybos suderinamumo ar prekybos informacijos sistemų.“;

e) 4 dalis iš dalies keičiama taip:

i) įžanginė dalis pakeičiama taip:

„1, 1a ir 1b dalių tikslais informaciją teikia:“;

ii) d punktas pakeičiamas taip:

„d) organizuota rinka, prekybos suderinamumo sistema ar kitas profesionaliai sandorius organizuojantis ar vykdomas asmuo;“;

f) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Rinkos dalyviai Agentūrai ir nacionalinėms reguliavimo institucijoms teikia prekybai didmeninėse energijos rinkose stebėti skirtą informaciją, susijusią su elektros energijos ar gamtinių dujų gamybos, laikymo, vartojimo ar perdavimo infrastruktūros pajėgumu ir naudojimu, arba informaciją, susijusią su SGD įrenginių pajėgumu ir naudojimu, įskaitant numatytą ar nenumatytą galimybių pasinaudoti tais įrenginiais nebuvimą, ir viešai neatskleistą informaciją, kuri yra viešai atskleista pagal 4 straipsnį. Rinkos dalyviams nustatytų pareigų teikti informaciją našta kuo labiau mažinama renkant reikiamą informaciją arba jos dalis, kai įmanoma, iš esamų šaltinių.“;

12) 9 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„1. Rinkos dalyviai, sudarantys sandorius, apie kuriuos reikalaujama pranešti Agentūrai pagal 8 straipsnio 1 dalį, užsiregistruoja valstybės narės, kurioje jie yra įsisteigę ar gyvena, nacionalinėje reguliavimo institucijoje.

Ne vėliau kaip ... [šeši mėnesiai nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] trečiojoje valstybėje įsisteigę ar gyvenantys rinkos dalyviai, sudarantys sandorius, apie kuriuos reikia pranešti Agentūrai pagal 8 straipsnio 1 dalį:

- a) paskiria atstovą valstybėje narėje, kurioje rinkos dalyviai vykdo veiklą didmeninėse energijos rinkose, ir užsiregistruoja tos valstybės narės nacionalinėje reguliavimo institucijoje. Atstovas paskiriamas rašytiniu įgaliojimu ir įgaliojamas veikti rinkos dalyvio vardu;
- b) įgalioja savo paskirtąjį atstovą, kad nacionalinės reguliavimo institucijos arba Agentūra galėtų kreiptis į jį papildomai arba jų vardu visais klausimais, kai tai būtina, kad būtų gauti ir vykdomi pagal šį reglamentą priimami sprendimai arba teikiami prašymai pateikti informaciją ir užtikrinamas jų vykdymas;

- c) suteikia savo paskirtajam atstovui būtinus įgaliojimus ir priemones, kad būtų užtikrintas jų veiksmingas ir laiku vykstantis bendradarbiavimas su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis ar Agentūra ir vykdomi nacionalinių reguliavimo institucijų ar Agentūros su šiuo reglamentu susiję priimti sprendimai bei pateikti prašymai pateikti informaciją, įskaitant prieigos prie prašomos informacijos suteikimą, ir
- d) praneša savo paskirtojo atstovo vardą ir pavardę (pavadinimą), e. pašto adresą, pašto adresą ir telefono numerį valstybės narės, kurioje tas paskirtasis atstovas gyvena ar yra įsisteigęs, nacionalinei reguliavimo institucijai ir Agentūrai.

Atstovo paskyrimas nedaro poveikio teisiniams veiksams, kurių būtų galima imtis prieš rinkos dalyvį, kaip tokį.“;

- b) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Nacionalinės reguliavimo institucijos Agentūrai perduoda jų nacionaliniuose registruose turimą informaciją Agentūros nustatyta forma. Agentūra, bendradarbiaudama su tomis institucijomis, nustato tą formą ir ją paskelbia. Remdamasi nacionalinių reguliavimo institucijų pateikta informacija, Agentūra sukuria Europos rinkos dalyvių registrą. Prieiga prie to registro suteikiama nacionalinėms reguliavimo institucijoms ir kitoms atitinkamoms institucijoms. Pagal 17 straipsnį Agentūra viešai paskelbia Europos rinkos dalyvių registro informaciją ar jos dalis, jei taip neatskleidžiama neskelbtina komercinė informacija apie atskirus rinkos dalyvius.“;

13) įterpiamas šis straipsnis:

„9a straipsnis

Veiklos leidimų išdavimas registruotiesiems pranešimų teikimo mechanizmams ir jų priežiūra

1. RPTM veikimui reikalingas pagal šį straipsnį Agentūros išduotas išankstinis veiklos leidimas.

Agentūra išduoda šalims RPTM veiklos leidimą, jei:

- a) RPTM yra įsisteigęs Sąjungoje ir
- b) RPTM atitinka 3 dalyje nustatytus reikalavimus.

Agentūra per pagrįstą laikotarpį ir, jei tai įmanoma, per tris mėnesius nuo išsamios paraiškos gavimo išduoda subjektui leidimą vykdyti RPTM veiklą. Veiklos leidimas galioja visoje Sąjungos teritorijoje ir suteikia RPTM galimybę paslaugas, kurioms teikti jam yra išduotas veiklos leidimas, teikti visoje Sąjungoje.

RPTM, kuriuos Agentūra įregistravo pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 1348/2014 ir kurie yra įtraukti į Agentūros RPTM sąrašą, leidžiama toliau veikti tol, kol Agentūra pagal šį straipsnį priims sprendimą dėl veiklos leidimo.

Veiklos leidimą turintis RPTM turi atitikti šioje dalyje ir 3 dalyje nurodytas veiklos leidimo suteikimo sąlygas. Veiklos leidimą turintis RPTM nepagrįstai nedelsdamas Agentūrą informuoja apie bet kokius esminius veiklos leidimo suteikimo sąlygų pasikeitimus.

Agentūra sukuria RPTM, kuriems ji pagal šią dalį išdavė veiklos leidimą, registrą. Registras turi būti viešai prieinamas ir jame pateikiama informacija apie paslaugas, kurioms teikti suteiktas RPTM veiklos leidimas. Registras reguliariai atnaujinamas.

2. Agentūra reguliariai peržiūri, ar RPTM laikosi 1 ir 3 dalių. Tuo tikslu RPTM Agentūrai kasmet teikia ataskaitas apie savo veiklą.
3. RPTM turi turėti tinkamą politiką ir tvarką, kad būtų užtikrintas skubus informacijos, kaip reikalaujama pagal 8 straipsnį, pateikimas.

RPTM naudoja ir išlaiko veiksmingas administracines tvarkas, skirtas išvengti interesų konfliktų su savo klientais. Visų pirma, RPTM, kuri taip pat yra organizuota rinka ar rinkos dalyvis, tvarko visą surinktą informaciją nediskriminaciniu būdu ir naudoja bei išlaiko tinkamas skirtingų veiklos funkcijų atskyrimo tvarkas.

RPTM turi turėti patikimus apsaugos mechanizmus, skirtus informacijos perdavimo priemonių saugumui ir jų autentiškumo patvirtinimui užtikrinti, duomenų sugadinimo ir neleistinos prieigos rizikai kuo labiau sumažinti ir informacijos nutekėjimui išvengti, visuomet išsaugant duomenų konfidencialumą. RPTM turi turėti pakankamai išteklių ir atsarginių kopijų saugojimo įrangą, kad galėtų teikti ir užtikrinti savo paslaugas.

RPTM turi turėti mechanizmus, kuriais sudaromos sąlygos veiksmingai patikrinti pranešimų apie sandorius išsamumą, nustatyti praleidimus bei akivaizdžias klaidas, atsiradusias dėl rinkos dalyvio kaltės, ir, jei tokių klaidų ar praleidimų yra, perduoti rinkos dalyviui išsamią informaciją apie klaidą ar praleidimą bei prašyti gauti tokių pranešimų ištaisytas versijas.

RPTM turi turėti sistemas, kuriomis jiems sudaromos sąlygos aptikti dėl jų kaltės atsiradusias klaidas ar praleidimus ir jiems sudaromos sąlygos ištaisyti bei Agentūrai pateikti arba atitinkamais atvejais pakartotinai pateikti teisingus ir išsamius pranešimus apie sandorius.

4. Jei Agentūra nustato, kad RPTM pažeidė šio straipsnio 1, 2 ar 3 dalį, prieš panaikindama veiklos leidimą pagal šio straipsnio 5 dalį, ji RPTM suteikia tinkamas procedūrines garantijas, įskaitant Reglamento (ES) 2019/942 14 straipsnio 6, 7 ir 8 dalyse nurodytas procedūrines garantijas.

5. Agentūra gali panaikinti RPTM veiklos leidimą priimdama sprendimą ir išbraukti jį iš registro, jei RPTM:
- a) per 18 mėnesių nuo leidimo išdavimo dienos nepasinaudoja veiklos leidimu, aiškiai atsisako veiklos leidimo arba per pastaruosius 18 mėnesių neteikė paslaugų;
 - b) veiklos leidimą gavo pateikus klaidingą informaciją ar pasinaudojus kitomis neteisėtomis priemonėmis;
 - c) nebeatitinka 1 ir 3 dalyse išdėstytų reikalavimų veiklos leidimui gauti arba
 - d) rimtai ir sistemingai pažeidė šį reglamentą.

Sprendimo, kaip nurodyta šios dalies pirmoje pastraipoje, atveju Agentūra nurodo, kokiomis teisių gynimo priemonėmis galima pasinaudoti pagal Reglamento (ES) 2019/942 28 ir 29 straipsnius.

RPTM, kurio veiklos leidimą Agentūra panaikino, informuoja visus atitinkamus rinkos dalyvius ir užtikrina, kad jis būtų tvarkingai pakeistas, įskaitant duomenų perdavimą kitiems RPTM, kuriuos pasirinko rinkos dalyviai, ir duomenų srautų nukreipimą į kitus RPTM. Agentūra RPTM nustato pagrįstą bent šešių mėnesių trukmės laikotarpį tokiam tvarkingam pakeitimui užtikrinti. Tuo laikotarpiu RPTM turi užtikrinti savo teikiamų paslaugų tęstinumą. Tačiau, atsižvelgdama į aplinkybių, dėl kurių buvo panaikintas veiklos leidimas, rimtumą Agentūra gali nustatyti trumpesnę laikotarpį, jeigu dėl tolesnio RPTM veikimo galėtų kilti pavojus tvarkingam sistemos veikimui.

Agentūra apie sprendimą panaikinti RPTM veiklos leidimą pagal pirmą pastraipą nepagrįstai nedelsdama praneša valstybės narės, kurioje yra įsisteigęs RPTM, nacionalinei reguliavimo institucijai ir apie tai informuoja rinkos dalyvius.

6. Ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija pagal 20 straipsnį priima deleguotąjį aktą, kuriuo šis reglamentas papildomas nustatant:
- a) priemones, kurias taikydamas RPTM turi įvykdyti pareigą, nurodytą šio straipsnio 1 dalyje;
 - b) konkrečius organizacinius reikalavimus šio straipsnio 2 ir 3 dalių įgyvendinimui;
 - c) išsamią informaciją, susijusią su šio straipsnio 5 dalyje nurodyto RPTM veiklos leidimo panaikinimo procesu;
 - d) šio straipsnio 4 dalyje nurodytas procedūrinės garantijas;
 - e) išsamią informaciją apie šio straipsnio 5 dalyje nurodytą tvarkingo pakeitimo procesą;
 - f) išsamią rinkos dalyvių informavimo apie sprendimą panaikinti RPTM veiklos leidimą tvarką.“;

14) 10 straipsnio 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

„1. Agentūra nustato dalijimosi informacija, kurią ji gauna pagal 7 straipsnio 1 dalį ir 8 straipsnį, su Komisija, nacionalinėmis reguliavimo institucijomis, valstybių narių kompetentingomis finansų institucijomis, nacionalinėmis konkurencijos institucijomis, EVPRI, EUROFISC ir kitomis atitinkamomis Sąjungos lygmens institucijomis mechanizmus. Prieš nustatydamas tokius mechanizmus, Agentūra konsultuojasi su tomis institucijomis.

Agentūra teisę naudotis pirmoje pastraipoje nurodytais mechanizmais suteikia tik institucijoms, kurios įdiegė sistemas, kad Agentūra galėtų tenkinti 12 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus.

2. Nacionalinės reguliavimo institucijos nustato dalijimosi informacija, kurią jos gauna pagal 7 straipsnio 2 dalį ir 8 straipsnį, su valstybių narių kompetentingomis finansų institucijomis, nacionalinėmis konkurencijos institucijomis, nacionaliniais mokesčių administratoriais ir kitomis atitinkamomis nacionalinio lygmens institucijomis mechanizmus. Prieš nustatydamas tokius mechanizmus, nacionalinė reguliavimo institucija konsultuojasi su Agentūra ir tomis institucijomis dėl tokių mechanizmų, išskyrus atvejus, kai tokie mechanizmai buvo nustatyti anksčiau nei ... [šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo diena]. Agentūra, kai tikslinga, teikia neprivalomas gaires, kad nacionalinėms reguliavimo institucijoms būtų sudarytos palankesnės sąlygos nustatyti tokius mechanizmus.

Nacionalinės reguliavimo institucijos teisę naudoti šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytais mechanizmais suteikia tik institucijoms, kurios įdiegė sistemas, kad nacionalinės reguliavimo institucijos galėtų tenkinti 12 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus.“;

15) 12 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Komisija, nacionalinės reguliavimo institucijos, valstybių narių kompetentingos finansų institucijos, nacionaliniai mokesčių administratoriai, EUROFISC, nacionalinės konkurencijos institucijos, EVPRI ir kitos atitinkamos institucijos užtikrina pagal 4 straipsnio 2 dalį, 7 straipsnio 2 dalį, 8 straipsnio 5 dalį ar 10 straipsnį gaunamos informacijos konfidencialumą, vientisumą ir apsaugą, imasi priemonių, kad tokia informacija nebūtų naudojama ne pagal paskirtį, ir užtikrina taikytinos duomenų apsaugos teisės laikymąsi.“;

b) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Agentūra sukuria bazinį duomenų centrą, kuriame pateikiama informacija apie Sąjungos didmeninės energijos rinkos duomenis, (toliau – Bazinis centras). Pagal 17 straipsnį Agentūra naudodamasi Baziniu centru viešai paskelbia dalį savo turimos informacijos, jei neatskleidžiama neskelbtina komercinė informacija apie atskirus rinkos dalyvius, atskirus sandorius ar atskiras prekybos vietas ir tie rinkos dalyviai, sandoriai ar prekybos vietas negali būti nustatyti iš viešai paskelbtos informacijos. Agentūra, laikydamasi taikytinos duomenų apsaugos teisės, taip pat gali, naudodamasi Baziniu centru, viešai paskelbti apibendrintą informaciją apie organizuotas rinkas, VNISP ir RPTM, išskyrus neskelbtiną komercinę informaciją.

Agentūra savo komerciniu požiūriu neslapta prekybos duomenų baze leidžia naudotis mokslo tikslais, laikantis konfidencialumo reikalavimų.

Informacija paskelbiama ar pateikiama siekiant didinti didmeninių energijos rinkų skaidrumą ir su sąlyga, kad nėra tikėtina, jog tai sukels konkurencijos iškreipymų tose energijos rinkose.

Agentūra platina informaciją sąžiningai, laikydamasi skaidrių taisyklių, kurias ji parengia ir viešai paskelbia.“;

16) 13 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Nacionalinės reguliavimo institucijos užtikrina, kad būtų laikomasi 3 bei 5 straipsniuose nustatytų draudimų ir 4, 7c, 8, 9 bei 15 straipsniuose nustatytų pareigų ir būtų užtikrinamas jų vykdymas.

Nacionalinės reguliavimo institucijos turi būti kompetentingos tirti visus jų nacionalinėse didmeninėse energijos rinkose vykdomus veiksmus ir užtikrinti šio reglamento vykdymą, nepriklausomai nuo to, kur tuos veiksmus vykdomas rinkos dalyvis yra įregistruotas arba privalo įsiregistruoti pagal 9 straipsnio 1 dalį.

Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad jos nacionalinė reguliavimo institucija turėtų pirmoje bei antroje pastraipose nurodytoms funkcijoms atlikti reikiamus tyrimo ir vykdymo užtikrinimo įgaliojimus. Tais įgaliojimais turi būti naudojamosi proporcingai.

Tais įgaliojimais gali būti naudojamosi:

- a) tiesiogiai;
- b) bendradarbiaujant su kitomis institucijomis;
- c) pateikus prašymą kompetentingoms nacionalinėms teisinėms institucijoms arba
- d) laikantis Agentūros rekomendacijos.

Jei reikia, nacionalinės reguliavimo institucijos gali naudotis savo tyrimo įgaliojimais bendradarbiaudamos su organizuotomis rinkomis, prekybos suderinamumo sistemomis ar kitais sandorius profesionaliai organizuojančiais ar vykdančiais asmenimis, kaip nurodyta 8 straipsnio 4 dalies d punkte.“;

- b) papildoma šiomis dalimis:

„3. Siekdama kovoti su šio reglamento pažeidimais, remti ir papildyti nacionalinių reguliavimo institucijų vykdymo užtikrinimo veiklą ir prisidėti prie šio reglamento vienodo taikymo visoje Sąjungoje, Agentūra gali, glaudžiai ir aktyviai bendradarbiaudama su atitinkamomis nacionalinėmis reguliavimo institucijomis, atlikti tyrimus naudodamasi jai 13a, 13b ir 13c straipsniais ir pagal juos suteiktais įgaliojimais.

4. Likus pakankamai laiko prieš pasinaudojant 3 dalyje nurodytais įgaliojimais valstybės narės, kurioje įvykdomi veiksmai, kuriais, kaip Agentūra pagrįstai įtaria, yra pažeidžiamas šis reglamentas, jurisdikcijoje, Agentūra informuoja tos valstybės narės nacionalinę reguliavimo instituciją ir kitas susijusias institucijas. Agentūra gali naudotis savo įgaliojimais toje jurisdikcijoje, nebent nacionalinė reguliavimo institucija prieštarauja remdamasi tuo, kad ji:
- a) oficialiai pradėjo ar atlieka tyrimą dėl tų pačių aplinkybių arba
 - b) yra atlikusi tyrimą dėl tų pačių aplinkybių ir nustatiusi, kad pažeidimas buvo arba jo nebuvo.

Agentūra gali toliau naudotis savo įgaliojimais likusiose tų nacionalinių reguliavimo institucijų, kurios nepareiškė prieštaravimo pagal pirmos pastraipos a punktą, jurisdikcijose. Agentūra nesinaudoja savo įgaliojimais, jeigu dėl tų pačių aplinkybių jau yra atliktas tyrimas ir yra nustatyta, kad pažeidimas buvo arba jo nebuvo.

Nacionalinė reguliavimo institucija Agentūrą informuoja apie savo prieštaravimą per tris mėnesius nuo informavimo pagal pirmą pastraipą. Tokiais atvejais nacionalinė reguliavimo institucija bendradarbiauja su Agentūra, be kita ko:

- a) dalydamasi informacija ir išvadomis, kurios yra svarbios Agentūrai, kad ji galėtų naudotis savo įgaliojimais pagal 3 dalį kitose atitinkamose jurisdikcijose, ir
- b) Agentūros prašymu dalyvaudama tyrimo grupėje, įsteigtoje pagal 16 straipsnio 4 dalies c punktą.

Agentūra Komisiją informuoja apie tyrimo grupės įsteigimą ir, vienos iš atitinkamų nacionalinių reguliavimo institucijų prašymu, Agentūra Komisiją gali pakviesti dalyvauti toje tyrimo grupėje stebėtojos teisėmis.

5. Agentūra gali naudotis savo įgaliojimais siekdama užtikrinti, kad būtų vykdomi 3 ir 5 straipsniuose nustatyti draudimai, kai:
 - a) yra vykdomi arba buvo įvykdyti veiksmai, susiję su didmeninių energetikos produktų pristatymu bent dviejose valstybėse narėse;
 - b) kompetentinga nacionalinė reguliavimo institucija, nedarant poveikio 16 straipsnio 5 dalyje nurodytoms nukrypti leidžiančioms nuostatomis, tarpvalstybinį poveikį turinčiais atvejais nesiima būtinų priemonių, kad kuo greičiau patenkintų Agentūros prašymą pagal 16 straipsnio 4 dalies b punktą;

- c) nedarant poveikio 4 daliai, nacionalinė reguliavimo institucija Agentūros paprašo pasinaudoti savo įgaliojimais dėl veikslių, kurie daro tarpvalstybinį poveikį, nors tie veiksmai ir nepatenka į šios dalies a ar b punkto taikymo sritį.
6. Agentūra gali naudotis savo įgaliojimais siekdama užtikrinti, kad būtų vykdomos 4 straipsnyje nustatytos pareigos, kai atitinkama viešai neatskleista informacija, tikėtina, turės reikšmingą poveikį didmeninių energetikos produktų, pristatomų bent dviejose valstybėse narėse, kainoms.
7. Agentūra gali naudotis savo įgaliojimais siekdama užtikrinti, kad būtų vykdomos 8 straipsnyje nustatytos pareigos, kai:
- a) įtariamas pažeidimas daro poveikį Agentūros atliekamai 7 straipsnyje nurodytai prekybos didmeniniais energetikos produktais veiklos stebėsenai bent dviejose valstybėse narėse arba
 - b) įtariamas pažeidimas daro poveikį 10 straipsnyje nurodyto keitimosi informacija kokybei bent dviejose valstybėse narėse.
8. Agentūra gali naudotis savo įgaliojimais siekdama užtikrinti, kad būtų vykdomos 15 straipsnyje nustatytos pareigos, kai tame straipsnyje nurodyti asmenys profesionaliai organizuoja arba vykdo sandorius dėl didmeninių energetikos produktų pristatymo bent dviejose valstybėse narėse.

9. Naudodamasi savo įgaliojimais pagal 5-8 dalis, Agentūra gali teikti pirmenybę didžiausią tarpvalstybinį poveikį turintiems atvejams. Tuo tikslu Agentūra, pasikonsultavusi ir bendradarbiaudama su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis, nustato didžiausią tarpvalstybinį poveikį turinčių atvejų nustatymo kriterijus.
10. Siekiant nustatyti, ar tenkinamos 5 dalies a bei b punktuose, 6, 7 bei 8 dalyse išdėstytos Agentūros naudojimosi įgaliojimais sąlygos, didmeninių energetikos produktų pristatymas prekybos ar balansavimo zonoje, kuri apima bent dviejų valstybių narių teritoriją, laikomas pristatymu vienoje valstybėje narėje.

Ši dalis nedaro poveikio atitinkamos nacionalinės reguliavimo institucijos galimybei pateikti prašymą pagal 5 dalies c punktą arba prieštarauti pagal 4 dalį.

11. Atlikusi savo veiksmus, kurių ji ėmėsi naudodamasi savo įgaliojimais pagal 5–8 dalis, Agentūra parengia tyrimo ataskaitą, kurioje išdėstomos Agentūros išvados. Tyrimo ataskaitoje taip pat pateikiami visi įrodymai, kuriais buvo grindžiamos išvados. Jeigu Agentūra tyrimo ataskaitoje padaro išvadą, kad šis reglamentas buvo pažeistas, ji apie tai atitinkamai informuoja atitinkamų valstybių narių nacionalines reguliavimo institucijas ir reikalauja, kad jos imtųsi būtinų priemonių, be kita ko, jei tinkama, pagal 18 straipsnį. Tyrimo ataskaitoje Agentūra atitinkamoms nacionalinėms reguliavimo institucijoms taip pat gali rekomenduoti imtis tam tikrų tolesnių priemonių ir prireikus informuoti Komisiją. Per tris mėnesius nuo tyrimo ataskaitos gavimo atitinkamos nacionalinės reguliavimo institucijos Agentūrai ir, prireikus, Komisijai praneša apie tai, kokių priemonių, jų nuomone, reikia imtis.
12. Agentūra reguliariai ir bet kuriuo atveju bent kartą per metus Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia apibendrinta ir nuasmeninta forma parengtas ataskaitų santraukas. Tokios santraukos ir jų turinys laikomi konfidencialiais.“;

17) įterpiami šie straipsniai:

13a straipsnis

Agentūros atliekami patikrinimai vietoje

1. Agentūra rengia ir atlieka patikrinimus vietoje glaudžiai bendradarbiaudama ir koordinuodama veiksmus su susijusios valstybės narės atitinkamomis institucijomis.

2. Kad įvykdytų savo pareigas, kaip nustatyta 13 straipsnio 5-8 dalyse, Agentūra gali atlikti visus būtinus patikrinimus vietoje asmenų, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas, patalpose, kuriose galėtų būti laikomi veiklos įrašai. Kai to reikia norint patikrinimą vietoje atlikti tinkamai ir veiksmingai, Agentūra gali atlikti tą patikrinimą iš anksto nepranešusi asmenims, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas.
3. Tiek, kiek būtina patikrinimui vietoje atlikti, Agentūros pareigūnai ir asmenys, kuriems Agentūra suteikė įgaliojimus atlikti tą patikrinimą arba kuriuos Agentūra paskyrė atlikti patikrinimą vietoje, asmenų, dėl kurių Agentūra pagal 6 dalį priėmė sprendimą, atžvilgiu turi įgaliojimus:
 - a) patekti į atitinkamas tų asmenų patalpas;
 - b) patikrinti buhalterines knygas ir kitus su jų veikla susijusius įrašus, nepriklausomai nuo to, kokioje laikmenoje tos knygos ir įrašai būtų saugomi;
 - c) paimiti ar gauti bet kokio pavidalo tokių knygų ar įrašų kopijas ar jų išrašus;
 - d) užplombuoti bet kurias verslo patalpas ir buhalterines knygas ar įrašus tokiam laikotarpiui ir tokiu mastu, koks yra būtinas patikrinimui atlikti;
 - e) prašyti bet kurio tų asmenų atstovo ar darbuotojo pateikti paaiškinimus dėl aplinkybių ar dokumentų, susijusių su patikrinimo vietoje dalyku ir tikslu, ir užfiksuoti atsakymus.

Išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, pirmos pastraipos d punkte nurodytos plombos uždedamos ne ilgiau kaip 72 valandoms.

4. Jeigu pagrįstai įtariama, kad su patikrinimo vietoje dalyku susiję veiklos įrašai, kurie gali būti svarbūs siekiant įrodyti šio reglamento pažeidimą, yra saugomi su tyrimu susijusių įmonių direktorių, vadovų ar kitų darbuotojų privačiose patalpose, Agentūra gali sprendimo pagrindu atlikti patikrinimą vietoje tokiose privačiose patalpose. Tokiais atvejais 6 dalyje nurodytame sprendime taip pat nurodomos priežastys, dėl kurių Agentūra padarė išvadą, kad esama pagrįsto įtarimo.
5. Agentūros pareigūnai ir asmenys, kuriuos Agentūra įgaliojo atlikti patikrinimą vietoje arba kuriuos Agentūra paskyrė atlikti patikrinimą vietoje, naudojami savo įgaliojimais pateikę rašytinį įgaliojimą, kuriame nurodomas patikrinimo vietoje dalykas ir tikslas.
6. Asmenys, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas, leidžia atlikti patikrinimus vietoje, kuriuos nurodyta atlikti Agentūros priimamu sprendimu. Sprendime nurodomas patikrinimo vietoje dalykas ir tikslas, data, kada jis turi prasidėti, ir 13g straipsnyje numatytos periodinės baudos, jei atitinkamas asmuo neleidžia atlikti patikrinimo vietoje pagal šio straipsnio 3 dalį, taip pat teisė prašyti, kad sprendimą peržiūrėtų Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – Teisingumo Teismas). Prieš priimdama tokį sprendimą Agentūra konsultuojasi su valstybės narės, kurioje turi būti atliekamas patikrinimas vietoje, nacionaline reguliavimo institucija.

7. Valstybės narės, kurioje turi būti atliekamas patikrinimas vietoje, nacionalinės reguliavimo institucijos pareigūnai bei jos įgalioti ar paskirti asmenys Agentūros prašymu aktyviai padeda Agentūros pareigūnams ir Agentūros įgaliotiems arba paskirtiems asmenims. Tuo tikslu jie turi turėti šiame straipsnyje išdėstytus įgaliojimus. Nacionalinės reguliavimo institucijos pareigūnai, pateikę prašymą, taip pat gali dalyvauti atliekant patikrinimą vietoje.
8. Jei Agentūros pareigūnai ir Agentūros įgalioti arba paskirti asmenys nustato, kad asmuo prieštarauja, kad būtų atliktas pagal šį straipsnį nurodytas atlikti patikrinimas vietoje, susijusios valstybės narės nacionalinė reguliavimo institucija suteikia jiems arba kitoms atitinkamoms nacionalinėms reguliavimo institucijoms būtiną pagalbą, kai tikslinga, prašydama policijos ar kitos lygiavertės teisėsaugos institucijos pagalbos, kad jie galėtų atlikti savo patikrinimą vietoje.
9. Jeigu 1 dalyje numatytam patikrinimui vietoje atlikti arba 7 ir 8 dalyse numatyta pagalbai suteikti pagal taikytiną nacionalinę teisę reikia nacionalinės teisminės institucijos leidimo, Agentūra pateikia prašymą tokiam leidimui gauti. Agentūra taip pat gali pateikti prašymą tokiam leidimui gauti kaip atsargumo priemonę. 4 dalyje nurodytais atvejais patikrinimas vietoje negali būti atliekamas be išankstinio nacionalinės teisminės institucijos leidimo.

10. Kai Agentūra kreipiasi dėl leidimo, kaip nurodyta 9 dalyje, nacionalinė teisminė institucija patikrina:
- a) ar Agentūros sprendimas yra autentiškas ir
 - b) ar visos priemonės, kurių reikia imtis, yra proporcingos ir nėra savavališkos ar perteklinės atsižvelgiant į patikrinimo vietoje dalyką.

Šios dalies pirmos pastraipos b punkto tikslais nacionalinė teisminė institucija gali paprašyti Agentūros pateikti išsamius paaiškinimus, ypač dėl to, kokių pagrindų Agentūra įtaria, kad buvo padarytas 13 straipsnio 3 dalyje nurodytas pažeidimas, dėl įtariamo pažeidimo sunkumo ir kaip su juo yra susijęs asmuo, kurio atžvilgiu vykdomas tyrimas. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2019/942 28 ir 29 straipsnių, Agentūros sprendimą gali peržiūrėti tik Teisingumo Teismas.

13b straipsnis

Prašymas pateikti informaciją

1. Agentūros prašymu bet kuris asmuo pateikia jai informaciją, būtiną 13 straipsnio 5–8 dalyse nustatytoms Agentūros pareigoms vykdyti. Savo prašyme Agentūra:
 - a) nurodo šį straipsnį, kaip prašymo teisinį pagrindą;
 - b) nurodo prašymo tikslą;
 - c) nurodo, kokios informacijos reikia ir kokių duomenų formatu;

- d) nustato prašymui proporcingą terminą, per kurį turi būti pateikta informacija;
 - e) informuoja asmenį, kad atsakymas į prašymą pateikti informaciją turi būti teisingas ir neklaidinantis.
2. Prašymų pateikti informaciją, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, tikslais Agentūra taip pat turi įgaliojimus priimti sprendimus. Tokiame sprendime Agentūra, be šio straipsnio 1 dalyje išvardytų elementų, nurodo asmens pareigą atsakyti į prašymą, 13g straipsnyje numatytas periodines baudas, jei atitinkamas asmuo nevykdo prašymo, ir teisę prašyti, kad sprendimą peržiūrėtų Teisingumo Teismas.
- Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2019/942 28 ir 29 straipsnių, Agentūros sprendimą gali peržiūrėti tik Teisingumo Teismas.
3. Pagal 1 ar 2 dalį gavę prašymą pateikti informaciją asmenys ar jų atstovai pateikia prašomą informaciją. Tie asmenys yra visiškai atsakingi už užtikrinimą, kad pateikta informacija būtų išsami, teisinga ir neklaidinanti.
4. Jei Agentūros pareigūnai ir Agentūros įgalioti arba paskirti asmenys nustato, kad asmuo nevykdo prašymo pateikti informaciją, susijusios valstybės narės nacionalinė reguliavimo institucija Agentūros prašymu Agentūrai suteikia būtiną pagalbą užtikrinant, kad būtų vykdoma 3 dalyje nustatyta pareiga, be kita ko, skirdama baudas pagal taikytiną nacionalinę teisę.

5. Jei Agentūros pareigūnai ir Agentūros įgalioti arba paskirti asmenys sužino, kad asmuo atsisako pateikti prašomą informaciją, Agentūra gali padaryti išvadas remdamasi turima informacija.
6. Agentūra nedelsdama išsiunčia 1 dalyje nurodyto prašymo arba 2 dalyje nurodyto sprendimo kopiją atitinkamų valstybių narių nacionalinėms reguliavimo institucijoms.

13c straipsnis

Įgaliojimas priimti pareiškimus

1. Siekdama vykdyti savo pareigas pagal 13 straipsnio 5–8 dalis, Agentūra gali apklausti bet kurį asmenį, kuris sutinka būti apklaustas, ir priimti jo pareiškimus, kad surinktų informaciją, susijusią su tyrimo dalyku. Agentūra gali atsakymus įrašyti.
2. Jei apklausa pagal 1 dalį rengiama atitinkamo asmens patalpose, Agentūra informuoja valstybės narės, kurios teritorijoje vykdoma apklausa, nacionalinę reguliavimo instituciją. Tos valstybės narės nacionalinės reguliavimo institucijos pareigūnai gali padėti Agentūros pareigūnams ir Agentūros įgaliotiems arba paskirtiems asmenims atlikti apklausą.

13d straipsnis

Procedūrinės garantijos

1. Agentūra atlieka patikrinimus vietoje, prašo pateikti informaciją ir priima pareiškimus, visapusiškai laikydamosi asmenų, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas, procedūrinių garantijų, įskaitant:
 - a) teisę neduoti parodymų prieš save;
 - b) teisę į pasirinkto asmens pagalbą;
 - c) teisę vartoti bet kurią valstybės narės, kurioje atliekamas patikrinimas vietoje, oficialiąją kalbą;
 - d) teisę teikti pastabas dėl su jais susijusių aplinkybių prieš patvirtinant tyrimo ataskaitą pagal 13 straipsnio 11 dalį;
 - e) teisę gauti apklausos protokolo kopiją ir jį patvirtinti arba įtraukti į jį pastebėjimus.

Kvietime teikti pastabas dėl aplinkybių pagal d punkte nurodytą teisę pateikiama aplinkybių, susijusių su atitinkamu asmeniu, santrauka ir nurodomas tinkamas pastabų teikimo terminas. Tinkamai pagrįstais atvejais, kai būtina išsaugoti patikrinimo vietoje arba nacionalinės institucijos vykdomo ar būsimo administracinio ar nusikalstamos veikos tyrimo konfidencialumą, Agentūra gali nuspręsti kvietimą teikti pastabas pateikti vėliau.

2. Agentūra renka įrodymus už ir prieš asmenis, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas, ir atlieka patikrinimus vietoje, prašo pateikti informaciją ir priima pareiškimus objektyviai, nešališkai ir laikydamasi nekaltumo prezumpcijos principo.
3. Agentūra atlieka patikrinimus vietoje, prašo pateikti informaciją ir priima pareiškimus, visapusiškai laikydamasi taikomų konfidencialumo ir Sąjungos duomenų apsaugos taisyklių.
4. Reglamento (ES) 2019/942 14 straipsnio 6 dalis netaikoma Agentūros sprendimams, priimtiems pagal 13a straipsnio 6 dalį arba 13b straipsnio 2 dalį.

13e straipsnis

Savitarpio pagalba

Siekdamos užtikrinti atitiktį atitinkamiems reikalavimams, išdėstytiems 13–13c straipsniuose, nacionalinės reguliavimo institucijos ir Agentūra tyrimo metu padeda viena kitai.

13f straipsnis

Už tyrimą atsakingas pareigūnas

1. Kad įvykdytų savo pareigas pagal 13 straipsnio 5–8 dalis, Agentūra, jei ji mano, kad tai tikslinga tyrimo veiksmingumui ir efektyvumui užtikrinti, ir atsižvelgdama į savo turimus vidaus išteklius, vadovauti tyrimui gali paskirti specialų už tyrimą atsakingą pareigūną Agentūroje.

2. Kad įvykdytų savo užduotis, už tyrimą atsakingas pareigūnas gali naudotis Agentūros turimais įgaliojimais, įskaitant 13a, 13b ir 13c straipsniuose nustatytus įgaliojimus, kartu laikydamasis 13d straipsnyje nustatytų procedūrinių garantijų. Vykdydamas savo užduotis už tyrimą atsakingas pareigūnas turi teisę susipažinti su visais dokumentais ir informacija, kuriuos Agentūra surinko vykdydama savo priežiūros veiklą ir kurie yra svarbūs tyrimui atlikti.

13g straipsnis

Periodinės baudos

1. Agentūra priėmusi sprendimą skiria periodinę baudą asmeniui, kurio atžvilgiu atliekamas tyrimas, siekdama priversti tą asmenį:
 - a) leisti atlikti patikrinimą vietoje, kurį nurodyta atlikti sprendimu, priimtu pagal 13a straipsnio 6 dalį;
 - b) pateikti informaciją, kurios prašoma sprendimu, priimtu pagal 13b straipsnio 2 dalį.
2. Periodinė bauda skiriama už kiekvieną dieną, kol atitinkamas asmuo nesilaiko atitinkamų sprendimų, nurodytų 13a straipsnio 6 dalyje arba 13b straipsnio 2 dalyje.
3. Periodinės baudos turi būti veiksmingos ir proporcingos. Tuo tikslu juridinių asmenų atveju periodinės baudos dydis yra 3 % praėjusių finansinių metų vidutinės dienos apyvartos, o fizinių asmenų atveju – 2 % praėjusių kalendorinių metų vidutinių dienos pajamų. Periodinė bauda skaičiuojama nuo dienos, nustatytos sprendime, kuriuo skiriama periodinė bauda.

4. Periodinė bauda gali būti skiriama ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui nuo pranešimo apie Agentūros sprendimą dienos.
5. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2019/942 28 ir 29 straipsnių, Agentūros sprendimą gali peržiūrėti tik Teisingumo Teismas.

13h straipsnis

Procedūrinės garantijos sprendimų dėl periodinių baudų atžvilgiu

1. Nepaisant Reglamento (ES) 2019/942 14 straipsnio 6 dalies, prieš priimdama sprendimą skirti periodinę baudą pagal šio reglamento 13g straipsnį, Agentūra asmenims, kuriems ji ketina skirti tokį sprendimą, suteikia galimybę būti išklaustytiems dėl Agentūros išvadų. Agentūra savo sprendimus grindžia tik tomis išvadomis, dėl kurių susiję asmenys turėjo galimybę pareikšti pastabų.
2. Viso proceso metu visapusiškai gerbiamos susijusių asmenų teisės į gynybą. Jie turi teisę susipažinti su Agentūros bylos dokumentais, kurie yra svarbūs Agentūros sprendimui skirti periodinę baudą, atsižvelgiant į kitų asmenų teisėtą interesą apsaugoti savo verslo paslaptis. Teisė susipažinti su byla netaikoma konfidencialiai informacijai ar Agentūros vidaus parengiamiesiems dokumentams.

13i straipsnis

Periodinių baudų pobūdis, vykdymo užtikrinimas ir paskirstymas

1. Pagal 13g straipsnį skiriamos periodinės baudos yra administracinio pobūdžio.
2. Pagal 13g straipsnį skiriamų periodinių baudų vykdymas turi būti užtikrinamas.

Vykdymo užtikrinimą reglamentuoja taikytinos atitinkamos valstybės narės nacionalinės procedūrinės taisyklės.

Sprendimo vykdomąjį raštą, neatlikdama jokių formalumų, tik patikrinusi sprendimo autentiškumą, prie Agentūros sprendimo prideda nacionalinė institucija, kurią tuo tikslu paskiria kiekvienos valstybės narės vyriausybė ir apie kurią praneša Agentūrai bei Teisingumo Teismui.

Kai paskirtoji nacionalinė institucija, gavusi Agentūros prašymą, užbaigia trečioje pastraipoje nurodytus formalumus, Agentūra gali pradėti vykdymo užtikrinimą pagal taikytiną nacionalinę teisę, tiesiogiai informuodama apie tai paskirtąją nacionalinę instituciją.

Vykdymo užtikrinimas gali būti sustabdytas tik Teisingumo Teismo sprendimu. Tačiau skundų dėl netinkamo vykdymo užtikrinimo nagrinėjimas priklauso atitinkamų valstybių narių teismų jurisdikcijai.

3. Periodinių baudų sumos skiriamos į Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą.

13j straipsnis

Teisingumo Teismo peržiūra

Teisingumo Teismas turi neribotą jurisdikciją peržiūrėti Agentūros sprendimus, kuriais skiriamos periodinės baudos. Jis gali panaikinti, sumažinti ar padidinti skirtą periodinę baudą.“;

18) 15 straipsnis pakeičiamas taip:

“15 straipsnis

Profesionaliai sandorius organizuojančių ar vykdančių asmenų pareigos

1. Profesionaliai didmeninių energetikos produktų sandorius organizuojantis asmuo, kuris pagrįstai įtaria, kad prekybos pavedimas ar sandoris, įskaitant jo atšaukimą ar kokį nors pakeitimą, nesvarbu, ar jis pateiktas ar vykdomas organizuotoje rinkoje ar už jos ribų, galėtų pažeisti 3, 4 ar 5 straipsnį, nedelsdamas ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per keturias savaites nuo dienos, kurią tas asmuo sužinojo apie įtartiną įvykį, praneša apie tai Agentūrai ir atitinkamai nacionalinei reguliavimo institucijai.
2. Profesionaliai sandorius pagal Reglamento (ES) Nr. 596/2014 16 straipsnį vykdomas asmuo, kuris taip pat vykdo didmeninių energetikos produktų, kurie nėra finansinės priemonės, sandorius ir kuris pagrįstai įtaria, kad prekybos pavedimas ar sandoris, įskaitant jo atšaukimą ar kokį nors pakeitimą, nesvarbu, ar jis pateiktas ar vykdomas organizuotoje rinkoje ar už jos ribų, galėtų pažeisti šio reglamento 3, 4 ar 5 straipsnį, nedelsdamas ir bet kuriuo atveju ne vėliau nei per keturias savaites nuo dienos, kurią tas asmuo sužinojo apie įtartiną įvykį, praneša apie tai Agentūrai ir atitinkamai nacionalinei reguliavimo institucijai.

3. 1 ir 2 dalyse nurodyti asmenys nustato ir palaiko veiksmingą tvarką, sistemas ir procedūras, skirtas:
 - a) galimiems 3, 4 ar 5 straipsnio pažeidimams nustatyti;
 - b) užtikrinti, kad šio straipsnio tikslais priežiūros veiklą vykdančios jų darbuotojai būtų apsaugoti nuo bet kokio interesų konflikto ir veiktų nepriklausomai;
 - c) įtartiniems pavedimams ir sandoriams aptikti ir apie juos pranešti.
4. Nedarant poveikio Reglamentui (ES) Nr. 596/2014, profesionaliai sandorius organizuojantiems ar vykdančioms asmenims taikomos valstybių narių, kuriose registruotas su galimu pažeidimu susijęs rinkos dalyvis ir kuriose tiekiamas didmeninis energetikos produktas, pranešimo taisyklės. Toks pranešimas pateikiamas tų valstybių narių nacionalinėms reguliavimo institucijoms.
5. Ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos], o vėliau – kiekvienais metais Agentūra, bendradarbiaudama su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis, parengia ir viešai paskelbia ataskaitą, kurioje, laikydamasi taikomos duomenų apsaugos teisės, pateikia apibendrintą informaciją, išskyrus neskelbtiną komercinę informaciją, apie šio straipsnio įgyvendinimą, visų pirma, susijusią:
 - a) su 3 dalyje nurodyta tvarka, sistemomis ir procedūromis bei jų veiksmingumu;
 - b) su nacionalinių reguliavimo institucijų atliekama įtartinų sandorių analize, atsaku į nekokybišką ataskaitų teikimą ir nepranešimą apie įtartinus sandorius, taip pat su atitinkama veikla, susijusia su vykdymo užtikrinimu ir sankcijomis.“;

19) 16 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis iš dalies keičiama taip:

i) antra pastraipa pakeičiama taip:

„Prireikus, Agentūra paskelbia neprivalomas gaires dėl:

a) 2 straipsnyje pateiktų terminų apibrėžčių taikymo, be kita ko, dėl užsitęsusio proceso atitinkamų tarpinių etapų nebaigtinio sąrašo sudarymo tais atvejais, kai informacija savaime atitinka 2 straipsnio 1 punkte nustatytus kriterijus, ir

b) rinkos elgsenos, susijusios su prekyba pasinaudojant manipuliavimu rinka, taip pat su prekyba naudojantis viešai neatskleista informacija, kaip nurodyta 3 straipsnyje, rodiklių ir pavyzdžių nebaigtinio sąrašo.“;

ii) ketvirta pastraipa pakeičiama taip:

„Nacionalinės reguliavimo institucijos, valstybių narių kompetentingos finansų institucijos, nacionalinės konkurencijos institucijos ir nacionaliniai mokesčių administratoriai nustato tinkamus bendradarbiavimo būdus, kad būtų užtikrintas savalaikis, veiksmingas ir efektyvus tyrimas bei vykdymo užtikrinimas ir būtų prisidedama užtikrinant darnų ir nuoseklų požiūrį į tyrimą, teismo procesą ir į šio reglamento bei susijusios finansų ir konkurencijos teisės vykdymą.“;

b) 2 dalis papildoma šia pastraipa:

„Prieš priimdama sprendimą, kuriuo nustatomas šio reglamento pažeidimas, nacionalinė reguliavimo institucija gali informuoti Agentūrą ir pateikti jai atvejo santrauką ir numatomą sprendimą atitinkamos valstybės narės oficialiąja kalba. Priėmusi sprendimą, kuriuo nustatomas šio reglamento pažeidimas, nacionalinė reguliavimo institucija pateikia tą sprendimą Agentūrai, įskaitant informaciją apie jo priėmimo datą, asmenų, kuriems taikomos sankcijos, vardus ir pavardes (pavadinimą), pažeistą šio reglamento straipsnį ir taikytą sankciją. Tuo pat metu nacionalinė reguliavimo institucija Agentūrai nurodo, kokią informaciją ji yra atskleidusi visuomenei, kaip nurodyta 18 straipsnio 6 dalyje, ir skubiai informuoja Agentūrą apie visus vėlesnius tokios informacijos pasikeitimus. Agentūra tvarko viešą informacijos, kurią nacionalinės reguliavimo institucijos yra atskleidusios visuomenei, kaip nurodyta 18 straipsnio 6 dalyje, sąrašą.“;

c) 3 dalis iš dalies keičiama taip:

i) a punktas pakeičiamas taip:

„a) nacionalinės reguliavimo institucijos išnagrinėja pranešimus apie galimus šio reglamento pažeidimus nedelsdamos ir, jeigu įmanoma, per vienus metus nuo tų pranešimų gavimo dienos ir informuoja savo valstybės narės kompetentingą finansų instituciją bei Agentūrą, jei jos turi pagrįstą priežasčių įtarti, kad didmeninėse energijos rinkose yra ar buvo vykdomi veiksmai, laikomi piktnaudžiavimu rinka, kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 596/2014, ir darantys poveikį finansinėms priemonėms, kurioms taikomas to reglamento 2 straipsnis; tais tikslais nacionalinės reguliavimo institucijos gali nustatyti atitinkamus bendradarbiavimo su savo valstybės narės kompetentinga finansų institucija būdus;“;

ii) papildoma šiuo punktu:

„e) Agentūra ir nacionalinės reguliavimo institucijos informuoja kompetentingus nacionalinius mokesčių administratorius bei EUROFISC, jei jos turi pagrįstą priežasčių įtarti, kad didmeninėje energijos rinkoje yra ar buvo vykdomi veiksmai, kurie gali būti laikomi mokestiniu sukčiavimu.“;

20) įterpiami šie straipsniai:

„16a straipsnis

Užduočių ir pareigų delegavimas

1. Nacionalinės reguliavimo institucijos gali deleguoti užduotis ir pareigas Agentūrai ar kitai nacionalinei reguliavimo institucijai, gavusios subjekto, kuriam deleguojamos užduotys ir pareigos, sutikimą ir laikydamosi šiame straipsnyje išdėstytų sąlygų. Valstybės narės gali nustatyti konkrečią pareigų delegavimo tvarką, kurios reikia laikytis prieš jų nacionalinėms reguliavimo institucijoms sudarant delegavimo susitarimus, ir gali apriboti deleguojamų užduočių ir pareigų apimtį tiek, kiek tai yra būtina veiksmingai rinkos dalyvių ar grupių priežiūrai.

Agentūra gali padėti nacionalinėms reguliavimo institucijoms teikdama neprivalomas gaires arba keisdamosi geriausios praktikos pavyzdžiais, susijusiais su užduočių ir pareigų delegavimu tarp kompetentingų nacionalinių reguliavimo institucijų.

2. Delegavus užduotis ir pareigas perskirstoma šiame reglamente nustatyta kompetencija. Procedūra, vykdymo užtikrinimas ir administracinė bei teisminė peržiūra, susiję su deleguotomis pareigomis, reglamentuojama pagal valstybės narės, kurioje yra subjektas, kuriam deleguojamos užduotys ir pareigos, teisę.
3. Nacionalinės reguliavimo institucijos Agentūrai praneša apie bet kokius ketinamus sudaryti delegavimo susitarimus. Jos susitarimus sudaro ne anksčiau kaip po mėnesio nuo Agentūros informavimo dienos.

4. Agentūra per mėnesį nuo pranešimo gavimo gali pateikti nuomonę apie numatomą delegavimo susitarimą, apie kurį pranešta pagal 3 dalį.
5. Agentūra, pasitelkdama tinkamas priemones, skelbia visus nacionalinių reguliavimo institucijų sudarytus delegavimo susitarimus, kad užtikrintų tinkamą visų susijusių šalių informavimą.

16b straipsnis

Gairės ir rekomendacijos

1. Siekdama nustatyti nuoseklią, veiksmingą ir efektyvią priežiūros praktiką Sąjungoje ir užtikrinti bendrą, vienodą ir nuoseklų Sąjungos teisės taikymą, Agentūra teikia gaires ir rekomendacijas, skirtas visoms nacionalinėms reguliavimo institucijoms arba visiems rinkos dalyviams, ir teikia rekomendacijas vienai ar daugiau nacionalinių reguliavimo institucijų arba vienam ar daugiau rinkos dalyvių dėl 3–5a, 8, 9 ir 9a straipsnių bei 10 straipsnio 1 dalies taikymo.
2. Agentūra per tinkamą ir realistišką laikotarpį rengia tinkamas viešas konsultacijas su atitinkamais rinkos dalyviais dėl savo teikiamų gairių ir rekomendacijų bei analizuoja galimas susijusias tokių gairių ir rekomendacijų teikimo sąnaudas ir naudą. Tokios konsultacijos ir analizės turi būti proporcingos gairių ar rekomendacijų taikymo sričiai, pobūdžiui ir poveikiui.

3. Nacionalinės reguliavimo institucijos ir rinkos dalyviai deramai atsižvelgia į tas gaires ir rekomendacijas.
4. Nacionalinės reguliavimo institucijos Agentūrą gali reguliariai informuoti apie joms skirtų gairių ar rekomendacijų įgyvendinimą.
5. Jeigu to reikalaujama gairėje ar rekomendacijoje, rinkos dalyviai Agentūrai praneša apie konkrečios gairės ar rekomendacijos įgyvendinimą. Agentūros prašymu rinkos dalyviai aiškiai ir išsamiai pagrindžia tokį pranešimą.
6. Per 12 mėnesių nuo gairių ar rekomendacijų pateikimo pagal 1 dalį Agentūra gali surengti konsultacijas, be kita ko su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis ar rinkos dalyviais, kad įvertintų tų gairių ar rekomendacijų tinkamumą ir veiksmingumą.
7. Agentūra savo pateiktas gaires ir rekomendacijas įtraukia į Reglamento (ES) 2019/942 19 straipsnio 1 dalies k punkte nurodytą ataskaitą.“;

21) 17 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:

- „3. 2 dalyje nurodytų asmenų vykdant savo pareigas gauta konfidenciali informacija negali būti atskleista jokiam kitam asmeniui ar institucijai, išskyrus suvestine ar apibendrinta forma taip, kad nebūtų įmanoma atpažinti jokio atskiro rinkos dalyvio, nedarant poveikio baudžiamosios teisės nustatytiems atvejams, kitoms šio reglamento nuostatoms ar kitai atitinkamai Sąjungos teisei.“;

22) 18 ir 19 straipsniai pakeičiami taip:

„18 straipsnis

Sankcijos

1. Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikomų už šio reglamento pažeidimus, ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad jos būtų įgyvendinamos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, atgrasomos ir proporcingos, atitinkančios pažeidimo pobūdį, trukmę ir sunkumą, vartotojams padarytą žalą bei galimą pelną iš prekybos naudojantis viešai neatskleista informacija ir manipuliuojant rinka.

Nedarant poveikio baudžiamosioms sankcijoms ir nedarant poveikio nacionalinių reguliavimo institucijų priežiūros įgaliojimams pagal 13 straipsnį, valstybės narės pagal nacionalinę teisę numato, kad nacionalinės reguliavimo institucijos turi įgaliojimus taikyti atitinkamas administracines baudas ir kitas administracines priemones, susijusias su šio reglamento pažeidimais, kaip nurodyta 13 straipsnio 1 dalyje.

Valstybės narės išsamiai praneša apie tokias nuostatas Komisijai bei Agentūrai ir nedelsdamos praneša joms apie visus vėlesnius toms nuostatomis įtakos turinčius pakeitimus.

2. Jei valstybės narės teisės sistemoje administracinės baudos nenumatomos, šis straipsnis gali būti taikomas taip, kad baudos skyrimo procedūrą inicijuotų kompetentinga institucija, o ją skirtų kompetentingi nacionaliniai teismai, kartu užtikrinant, kad tos teisių gynimo priemonės būtų veiksmingos ir turėtų priežiūros institucijų skiriamoms administracinėms baudoms lygiavertį poveikį. Bet kuriuo atveju skiriamos baudos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos. Tos valstybės narės ne vėliau kaip ... [24 mėnesiai nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] praneša Komisijai apie savo teisės aktų nuostatas, kurias jos priima pagal šią dalį, ir nedelsdamos praneša Komisijai apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.
3. Valstybės narės, vadovaudamosi nacionaline teise ir ne bis in idem principu, užtikrina, kad nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų įgaliojimus bent skirti administracines baudas ir taikyti kitas administracines priemones, susijusias su šio reglamento pažeidimais:
 - a) reikalauti nutraukti pažeidimą;
 - b) nurodyti gražinti dėl pažeidimo gautą pelną ar išvengtus nuostolius, tiek, kiek juos galima nustatyti;
 - c) skelbti viešus įspėjimus ar pranešimus;
 - d) skirti periodines baudas;
 - e) skirti administracines baudas;

4. Fizinų asmenų atveju 3 dalies e punkte nurodytos maksimalios administracinės baudos yra:

- a) už 3 ir 5 straipsnių pažeidimus – bent 5 000 000 EUR;
- b) už 4 ir 15 straipsnių pažeidimus – bent 1 000 000 EUR;
- c) už 8 ir 9 straipsnių pažeidimus – bent 500 000 EUR.

Nepaisant 3 dalies e punkto, administracinės baudos dydis neturi viršyti atitinkamo fizinio asmens 20 % praėjusių kalendorinių metų metinių pajamų. Jei fizinis asmuo dėl pažeidimo gavo tiesioginės ar netiesioginės finansinės naudos, administracinės baudos dydis turi būti bent jau lygus tai naudai.

5. Juridinių asmenų atveju 3 dalies e punkte nurodytos maksimalios administracinės baudos yra:

- a) už 3 ir 5 straipsnių pažeidimus – bent 15 % bendros praėjusių finansinių metų metinės apyvartos;
- b) už 4 ir 15 straipsnių pažeidimus – bent 2 % bendros praėjusių finansinių metų metinės apyvartos;
- c) už 8 ir 9 straipsnių pažeidimus – bent 1 % bendros praėjusių finansinių metų metinės apyvartos.

Nepaisant 3 dalies e punkto, atitinkamam juridiniam asmeniui skirtos administracinės baudos dydis neturi viršyti atitinkamo juridinio asmens 20 % praėjusių finansinių metų metinės apyvartos. Jei juridinis asmuo dėl pažeidimo gavo tiesioginės ar netiesioginės finansinės naudos, administracinės baudos dydis turi būti bent jau lygus tai naudai.

6. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinė reguliavimo institucija galėtų viešai atskleisti priemones ar sankcijas, kurios taikomos ar skiriamos už šio reglamento pažeidimą, išskyrus atvejus, kai toks atskleidimas galėtų padaryti neproporcingą žalą susijusioms šalims.
7. Valstybės narės užtikrina, kad sprendamos dėl administracinių baudų ir kitų administracinių priemonių rūšies ir dydžio nacionalinės reguliavimo institucijos atsižvelgtų į visas atitinkamas aplinkybes, kai tikslinga, įskaitant:
 - a) pažeidimo sunkumą ir trukmę;
 - b) už pažeidimą atsakingo asmens atsakomybės laipsnį;
 - c) už pažeidimą atsakingo asmens finansinį pajėgumą, kurį rodo, pavyzdžiui, bendra juridinio asmens metinė apyvarta ar metinės fizinio asmens pajamos;
 - d) už pažeidimą atsakingo asmens gauto pelno ar išvengtų nuostolių, tiek, kiek juos galima nustatyti, reikšmingumą;

- e) už pažeidimą atsakingo asmens bendradarbiavimo su kompetentinga institucija lygi, nedarant poveikio poreikiui užtikrinti, kad tas asmuo grąžintų gautą pelną ar išvengtus nuostolius;
 - f) už pažeidimą atsakingo asmens anksčiau padarytus pažeidimus;
 - g) priemones, kurių už pažeidimą atsakingas asmuo ėmėsi siekdamas, kad pažeidimas nepasikartotų, ir
 - h) baudžiamojo ir administracinio proceso ir baudų už tą patį pažeidimą už pažeidimą atsakingam asmeniui dubliavimąsi.
8. Nacionalinės reguliavimo institucijos, naudodamosi savo administracinių baudų skyrimo ir kitų administracinių priemonių taikymo įgaliojimais pagal šio straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, glaudžiai bendradarbiauja siekdamos užtikrinti, kad naudojimasis priežiūros bei tyrimo įgaliojimais ir jų skiriamos administracinės bausdos bei taikomos kitos administracinės priemonės būtų veiksmingi ir tinkami pagal šį reglamentą. Jos koordinuoja savo veiksmus pagal 16 straipsnio 2 dalį, kad išvengtų dubliavimosi ir persidengimo tarpvalstybiniais atvejais naudojantis priežiūros bei tyrimo įgaliojimais ir skiriant administracines bausdas.
9. Ne vėliau kaip ... [trys metai nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] ir vėliau kas trejus metus Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą, kurioje įvertinama, ar sankcijos už šio reglamento pažeidimus yra numatytos ir nuosekliai taikomos visose valstybėse narėse.

19 straipsnis

Tarptautiniai santykiai

Tiek, kiek būtina siekiant šiame reglamente išdėstytų tikslų, ir nedarant poveikio valstybių narių ir Sąjungos institucijų bei įstaigų atitinkamai kompetencijai, įskaitant Europos išorės veiksmų tarnybą, Agentūra gali plėtoti ryšius ir sudaryti administracinius susitarimus su trečiosiomis valstybėmis, ypač tomis valstybėmis, kurios daro poveikį Sąjungos didmeninei energijos rinkai, priežiūros institucijomis, tarptautinėmis organizacijomis ir administracijomis, siekdama skatinti reguliavimo sistemos suderinimą. Dėl tų susitarimų Sąjungai bei jos valstybėms narėms neatsiranda teisinių pareigų ir pagal jas valstybėms narėms ir jų kompetentingoms institucijoms nedraudžiama numatyti dvišalių ar daugiašalių susitarimų su tomis trečiųjų valstybių priežiūros institucijomis, tarptautinėmis organizacijomis ir administracijomis. Tie susitarimai gali būti susiję su bendro intereso aspektais, pavyzdžiui, duomenų rinkimo metodika, duomenų ar kitos informacijos analize bei vertinimu ir kitomis kompetencijos sritimis.“;

23) 20 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:

„2. 6 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2011 m. gruodžio 28 d. 4a straipsnio 8 dalyje, 6 straipsnio 1 dalies c punkte ir 9a straipsnio 6 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo ... [šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo diena].

Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą.

Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trimis mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.

3. Europos Parlamentas ar Taryba gali bet kuriuo metu atšaukti 4a straipsnio 8 dalyje, 6 straipsnio 1 dalyje ir 9a straipsnio 6 dalyje nurodytų įgaliojimų delegavimą. Sprendimu dėl atšaukimo nutraukiamas tame sprendime nurodytų įgaliojimų suteikimas. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.“;

b) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Pagal 4a straipsnio 8 dalį, 6 straipsnio 1 dalį ar 9a straipsnio 6 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.“;

24) įterpiamas šis straipsnis:

„21a straipsnis

Ataskaita ir peržiūra

1. Ne vėliau kaip 2027 m. birželio 1 d., o vėliau – kas penkerius metus Komisija, pasikonsultavusi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, įvertina šio reglamento taikymą, visų pirma, kiek tai susiję su jo poveikiu elgsenai rinkoje, rinkos dalyviams, likvidumui, informacijos teikimo reikalavimams, be kita ko SGD rinkos duomenims, ir rinkos dalyviams tenkančios administracinės naštos lygiui, įskaitant galimas kliūtis naujiems rinkos dalyviams patekti į rinką, taip pat Agentūros veiklos rezultatus jos tikslų, įgaliojimų ir užduočių atžvilgiu. Remdamasi tais vertinimais, Komisija parengia ataskaitą ir nepagrįstai nedelsdama pateikia ją Europos Parlamentui ir Tarybai. Kartu su tomis ataskaitomis, kai tinkama, pateikiami pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų.

2. Ne vėliau kaip 2025 m. birželio 1 d. Komisija įvertina valstybių narių baudžiamųjų sankcijų už tyčinius ir rimtus piktnaudžiavimo rinka Sąjungos didmeninėse energijos rinkose atvejus nustatymo veiksmingumą ir pateikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Ataskaitoje gali būti siūlomos tinkamos priemonės, kurios gali apimti pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto pateikimą.“.

2 straipsnis

Reglamento (ES) 2019/942 daliniai pakeitimai

Reglamentas (ES) 2019/942 iš dalies keičiamas taip:

- 1) 6 straipsnio 8 dalis išbraukiama;
- 2) 12 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
 - a) c punktas pakeičiamas taip:

„c) vykdo ir koordinuoja tyrimus pagal Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 13–13c ir 16 straipsnius;“;

b) papildoma šiais punktais:

„d) suteikia veiklos leidimus viešai neatskleistos informacijos skelbimo platformoms ir registruotiesiems pranešimų teikimo mechanizmams ir juos prižiūri pagal Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 4a ir 9a straipsnius;

e) turi įgaliojimus skirti periodines baudas Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 13g straipsnyje nurodytais atvejais.“;

3) 32 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. ACER mokami mokesčiai už rinkos dalyvių arba jų vardu duomenis teikiančių asmenų ar subjektų pagal Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 8 straipsnį teikiamos informacijos rinkimą, tvarkymą, apdorojimą bei analizę ir už pagal to reglamento 4 ir 4a straipsnius viešai neatskleistos informacijos atskleidimą. Mokesčius moka registruotieji pranešimų teikimo mechanizmai ir viešai neatskleistos informacijos skelbimo platformos. Pajamos iš tų mokesčių taip pat gali padengti ACER išlaidas, susijusias su naudojimosi priežiūros ir tyrimo įgaliojimais pagal Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 13–13c ir 16 straipsnius.“.

3 straipsnis
Įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
2. Nukrypstant nuo 1 dalies taikomos šios taikymo datos:
 - a) 1 straipsnio 6 ir 13 punktai, kiek tai susiję su Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 4a straipsnio 1–7 dalimis ir 9a straipsnio 1–5 dalimis, taikomi nuo dienos, kurią įsigalioja pagal tuos punktus priimti deleguotieji aktai;
 - b) 1 straipsnio 10 punktas, kiek tai susiję su Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 7a ir 7e punktais, taikomas nuo 2025 m. sausio 1 d.;
 - c) 1 straipsnio 18 punktas, kiek tai susiję su Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 15 straipsnio 2 dalimi, taikomas nuo ... [šeši mėnesiai nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos].

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Pirmininkė

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė